

پدیدآورندگان

نام درس	نام طراحان
حسابان ۲ و ریاضی پایه	کاظم اجلائی-علی آزاد-شاهین پروازی-حسین پوراسماعیل-مهدی تک-محمد توننده-جانی-عادل حسینی-بهرام حلاج-افشین خاصه-خان-امیر هوشنگ خمسه-جواد زنگنه-قاسم آبادی-حسین شفیع زاده-علی شهبازی-حمید علیزاده-مرتضی فهیم-علوی-حمید مامقادی-سیدسپهر متولیان-امیر مرادیان-مهدی ملارمضانی-احمد مهربانی-مجتبی نادری
هندسه	امیر حسین ابومحبوب-معصومه اکبری-صحت-علی ایمانی-علی بهر مندپور-افشین خاصه-خان-فرزانه خاکپاش-محمد خندان-کیوان دارابی-سوگند روشنی-یاسین سپهر-محمدطاهر شعاعی-سیما شواکندی-محمد قیدی-امیرمحمد کریمی-سهام مجیدی-پور نصیر-محبی نژاد-سینا محمدپور-مهرداد ملوندی-سرژ یقیازاریان-تبریزی
آمار و احتمال و ریاضیات گسسته	امیر حسین ابومحبوب-علی ایمانی-رضا بخشنده-جواد حاتمی-افشین خاصه-خان-منوچهر خاصی-فرزانه خاکپاش-حسین خزایی-هنریک سرکیسیان-سیدمصطفی سیدحسینی-محمد صحت کار-مرتضی فهیم-علوی-امیرمحمد کریمی-نیلوفر مهدوی-هومن نورائی
فیزیک	سعید اردم-مهدی اسدی-عبدالرضا امینی-نسب-زهره آقامحمدی-محمدحسین جوان-مصطفی خدارحمی-محمدعلی راست پیمان-بهنام رستمی-رامین شادلوئی-مهدی شریفی-محمدرضا شیروانی-زاده-سعید طاهری-بروجنی-امیرمحمد عبدوی-عرفان عسگریان-چایجان-پوریا علاقه مند-عبداله فقه زاده-مسعود قره خانی-مصطفی کیانی-علیرضا گونه-غلامرضا محبی-احسان محمدی
شیمی	محمد رضا پورچاوید-حامد پویان نظر-امیر حاتمیان-حمید ذبچی-یاسر راش-حسن رحمتی-کوکنده-مینا شرافتی-پور-امیرحسین طیبی-محمد عظیمیان-زواره-محمدپارسا فراهانی-حسن لشکری-محمدحسن محمدزاده-مقدم-سیدمحمد معروفی-سالار ملکی-امین نوروزی

گزینشگران و ویراستاران

نام درس	حسابان ۲ و ریاضی پایه	هندسه	آمار و احتمال و ریاضیات گسسته	فیزیک	شیمی
گزینشگر	سیدسپهر متولیان	مهرداد ملوندی	مهرداد ملوندی	حسام نادری	آرش ظریف
گروه ویراستاری	امیرحسین ابومحبوب یاسین کشاورزی مهرداد ملوندی	امیرحسین ابومحبوب مهرداد ملوندی	امیرحسین ابومحبوب مهرداد ملوندی	سینا صالحی حسین بصیرتر کمبور زهره آقامحمدی	یاسر راش مجتبی محبوب فرزاد حلاج مقدم
مسئول درس	سیدسپهر متولیان	امیرمحمد کریمی	امیرمحمد کریمی	حسام نادری	آرش ظریف
مستندسازی	سمیه اسکندری	سجاد سلیمی	سجاد سلیمی	علیرضا همایون خواه	امیرحسین توحیدی
ویراستاران (مستندسازی)	معصومه صنعت کار-مهسا محمدتیا-احسان میرزینلی-سجاد سلیمی-فرشته کبرانی مهدی صالحی سجاد بهارلویی				

گروه فنی و تولید

مدیر گروه	مهرداد ملوندی
مسئول دفترچه	نرگس غنی زاده
گروه مستندسازی	مدیر گروه: محیا اصغری مسئول دفترچه: الهه شهبازی
حروفنگار	فرزانه فتح اله زاده
ناظر چاپ	سوران نعیمی

گروه آزمون

بنیاد علمی آموزشی قلم چی (وقف عام)

دفتر مرکزی: خیابان انقلاب بین صبا و فلسطین - پلاک ۹۳۳ - کانون فرهنگی آموزش - تلفن: ۰۲۱-۶۴۴۳

حسابان ۱

گزینه «۳» ۱-

(امیر هوشنگ فمسه)
 با توجه به این که $1 \text{ Rad} \approx 57 / 3^\circ$ می باشد، پس می توان نتیجه گرفت 1 Rad در ناحیه اول، 2 Rad و 3 Rad در ناحیه دوم و 4 Rad در ناحیه سوم مختصاتی است.
 بررسی گزینه ها:

$$\left. \begin{matrix} \cos 3 < 0 \\ \sin 3 > 0 \end{matrix} \right\} \Rightarrow \cos 3 - \sin 3 < 0 \quad (1)$$

$$0 < \sin 1 < 1 \Rightarrow (\sin 1)^{\cos 4} > 0 \quad (2)$$

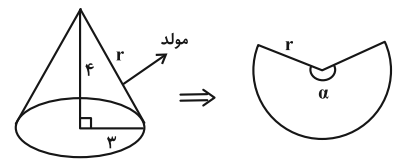
$$1 \text{ Rad} > 45^\circ \Rightarrow \tan 1 > \tan 45^\circ \Rightarrow \frac{\sin 1}{\cos 1} - 1 > 0 \quad (3)$$

$$\left. \begin{matrix} \cos 3 < 0 \\ \sin 4 < 0 \end{matrix} \right\} \Rightarrow \cos 3 \sin 4 > 0 \quad (4)$$

(حسابان ۱- صفحه ۹۳)

گزینه «۱» ۲-

(مجتبی ناری)
 اگر مخروط مورد نظر را باز کنیم به قسمتی از یک دایره می رسیم که شعاع آن برابر طول مولد مخروط (پاره خط واصل بین رأس مخروط و هر نقطه دلخواه از محیط قاعده) است. همچنین محیط قاعده مخروط برابر با $r\alpha$ می باشد.

$$r = \sqrt{3^2 + 4^2} = 5$$

$$2\pi \times 3 = r\alpha \Rightarrow \alpha = \frac{6\pi}{5}$$

(حسابان ۱- صفحه های ۹۲ تا ۹۷)

گزینه «۳» ۳-

(عادل مسینی)

$$\frac{\cos 66^\circ - \sin 21^\circ}{\sin(-69^\circ) + \cos 30^\circ} = \frac{\cos(7 \times 9^\circ + 3^\circ) - \sin(18^\circ + 3^\circ)}{-\sin(8 \times 9^\circ - 3^\circ) + \cos(36^\circ - 6^\circ)}$$

$$= \frac{\sin 3^\circ - (-\sin 3^\circ)}{\sin 3^\circ + \cos 6^\circ} = \frac{2 \left(\frac{1}{2} \right)}{\frac{1}{2} + \frac{1}{2}} = 1$$

(حسابان ۱- صفحه های ۹۱ تا ۱۰۴)

گزینه «۲» ۴-

(جواد زنگنه قاسم آباری)

$$\cos 106^\circ = \cos(18^\circ - 74^\circ) = -\cos 74^\circ$$

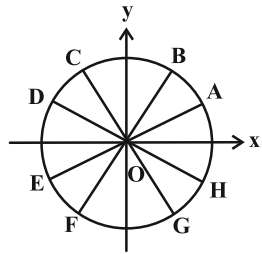
$$\Rightarrow A = \cos 106^\circ \cos 74^\circ = -\cos^2 74^\circ = -(1 - 2 \sin^2 37^\circ)^2$$

$$= -(1 - 2(5/6)^2)^2 = -(5/28)^2 = -0.0784$$

(حسابان ۱- صفحه های ۹۸ تا ۱۰۴ و ۱۱۲)

گزینه «۲» ۵-

(عمید مام قاری)
 با مشخص کردن کمان های گفته شده روی دایره مثلثاتی داریم:

شکل مورد نظر یک هشت ضلعی محذب است که از ۸ مثلث هم نهشت ΔAOB تشکیل شده است.

$$S = 8S_{AOB} = 8 \times \frac{1}{2} \times AO \times BO \times \sin \frac{\pi}{4}$$

$$= 4 \times 1 \times 1 \times \frac{\sqrt{2}}{2} = 2\sqrt{2}$$

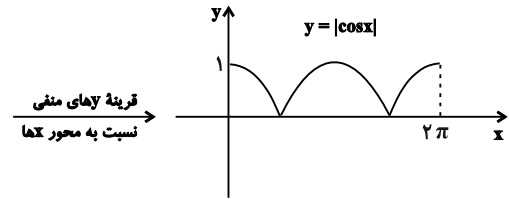
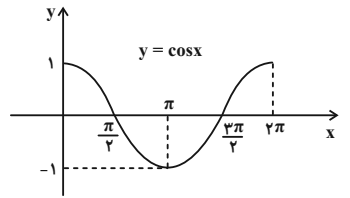
(حسابان ۱- صفحه های ۹۸ تا ۱۰۴)

گزینه «۳» ۶-

(امیر مرزبان)

$$\sin\left(x - \frac{3\pi}{2}\right) = -\sin\left(\frac{3\pi}{2} - x\right) = \cos x$$

$$y = 1 - \left| \sin\left(x - \frac{3\pi}{2}\right) \right| = 1 - |\cos x|$$

(سیرسپهر متولیان)

۹- گزینه «۲»

ابتدا عبارت داده شده را ساده می‌کنیم:

$$A = \frac{-\sin 2x - \cos 4x}{-\cos 2x - \cos 4x} = \frac{\sin 2x + \cos 4x}{\cos 2x + \cos 4x}$$

حال طبق فرض داریم:

$$\tan x + \cot x = \frac{10}{3} \Rightarrow \frac{\sin x}{\cos x} + \frac{\cos x}{\sin x} = \frac{10}{3}$$

$$\Rightarrow \frac{\sin^2 x + \cos^2 x}{\sin x \cos x} = \frac{10}{3} \Rightarrow \frac{2}{\sin 2x} = \frac{10}{3} \Rightarrow \sin 2x = \frac{3}{5}$$

$$\xrightarrow{0 < 2x < \frac{\pi}{2}} \cos 2x = +\sqrt{1 - \sin^2 2x} = \frac{4}{5}$$

$$\cos 4x = 1 - 2\sin^2 2x = \frac{7}{25}$$

پس مقدار عبارت A برابر می‌شود با:

$$A = \frac{\frac{3}{5} + \frac{7}{25}}{\frac{4}{5} + \frac{7}{25}} = \frac{\frac{22}{25}}{\frac{27}{25}} = \frac{22}{27}$$

(مسئله ۱- صفحه‌های ۹۹ تا ۱۰۳ و ۱۱۲)

(عمید علیزاده)

۱۰- گزینه «۴»

$$\sin^4 \frac{\alpha}{2} - \cos^4 \frac{\alpha}{2} = -\frac{2\sqrt{2}}{3}$$

$$\Rightarrow (\underbrace{\sin^2 \frac{\alpha}{2} + \cos^2 \frac{\alpha}{2}}_1) (\underbrace{\sin^2 \frac{\alpha}{2} - \cos^2 \frac{\alpha}{2}}_{-\cos \alpha}) = \frac{-2\sqrt{2}}{3}$$

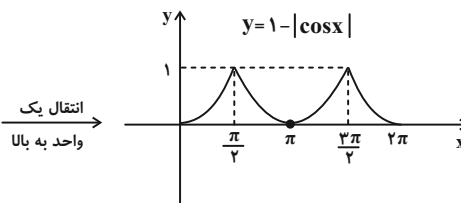
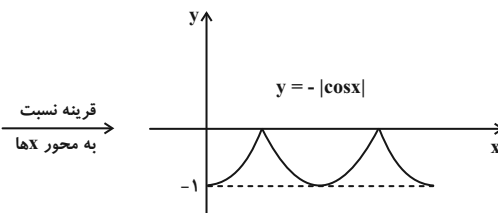
$$\Rightarrow \cos \alpha = \frac{2\sqrt{2}}{3} \Rightarrow \sin^2 \alpha = 1 - \cos^2 \alpha = 1 - \frac{8}{9} = \frac{1}{9}$$

$$\xrightarrow{\text{ناحیه اول}} \sin \alpha = \frac{1}{3}$$

$$\cot 2\alpha = \frac{\cos 2\alpha}{\sin 2\alpha} = \frac{1 - 2\sin^2 \alpha}{2\sin \alpha \cos \alpha} = \frac{1 - 2(\frac{1}{9})}{2(\frac{1}{3})(\frac{2\sqrt{2}}{3})} = \frac{\frac{7}{9}}{\frac{4\sqrt{2}}{9}} = \frac{7}{4\sqrt{2}}$$

$$= \frac{7}{4\sqrt{2}} = \frac{7\sqrt{2}}{8}$$

(مسئله ۱- صفحه‌های ۱۱۰ تا ۱۱۲)

(مسئله ۱- صفحه‌های ۹۸ تا ۱۰۹)

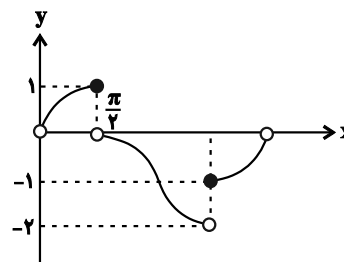
۹- گزینه «۱» (کاملاً ابلالی)

$$0 < x \leq \frac{\pi}{2} : 0 \leq \cos x < 1 \Rightarrow [\cos x] = 0 \Rightarrow f(x) = \sin x$$

$$\frac{\pi}{2} < x < \frac{3\pi}{2} : -1 \leq \cos x < 0 \Rightarrow [\cos x] = -1 \Rightarrow f(x) = \sin x - 1$$

$$\frac{3\pi}{2} \leq x < 2\pi : 0 \leq \cos x < 1 \Rightarrow [\cos x] = 0 \Rightarrow f(x) = \sin x$$

در نتیجه با توجه به ضابطه‌های بالا و نمودار داریم:

$$a = 1, b = -2, c = \frac{\pi}{2} \Rightarrow -\frac{bc}{a} = \pi$$

(مسئله ۱- صفحه‌های ۱۰۵ تا ۱۰۹)

۸- گزینه «۴» (مرتضی قویم‌علوی)

با ساده کردن کسر داده شده داریم:

$$T = \frac{\cos 3x}{\sin \Delta x} - \frac{\sin 3x}{\cos \Delta x} = \frac{\cos 3x \cos \Delta x - \sin 3x \sin \Delta x}{\sin \Delta x \cos \Delta x}$$

$$= \frac{\cos(3x + \Delta x)}{\sin \Delta x} = \frac{2 \cos \Delta x}{\frac{1}{2} \sin \Delta x}$$

$$\xrightarrow{x=1^\circ} T = \frac{2 \cos 1^\circ}{\sin 1^\circ} = \frac{2 \cos 8^\circ}{\sin 8^\circ} = 2 \cot 8^\circ$$

(مسئله ۱- صفحه‌های ۱۱۰ تا ۱۱۲)

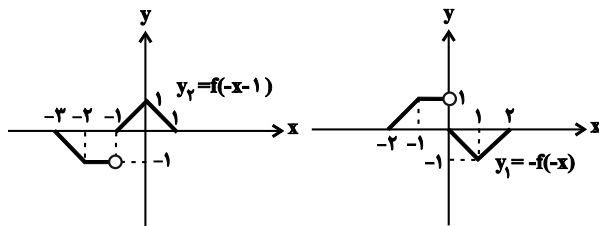

حسابان ۲

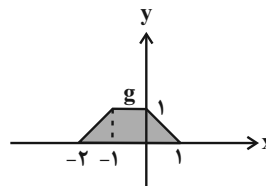
گزینه ۱»

(عادل مسینی)

ابتدا نمودار توابع $y_1 = -f(-x)$ و $y_2 = f(-x-1)$ را رسم می‌کنیم. سپس از y_1 قسمت سمت چپ محور y و از y_2 قسمت راست محور y را نگه می‌داریم تا نمودار g حاصل شود. دقت کنید که y_1 قرینه نمودار تابع f نسبت به مبدأ مختصات است. برای y_2 نیز، ابتدا f را یک واحد به راست می‌بریم، پس آن را نسبت به محور y قرینه می‌کنیم. داریم:

پس نمودار تابع g مطابق شکل زیر است:

مساحت دوزنقه هاشورخورده برابر $S = \left(\frac{3+1}{2}\right) \times 1 = 2$ است.

(حسابان ۲- تابع، صفحه‌های ۱ تا ۱۲)

گزینه ۳»

(مسین شفیع زاده)

تابع f روی هر کدام از بازه‌های $(-\infty, -1]$ و $[0, +\infty)$ اکیداً صعودی و در بازه $[-1, 0]$ اکیداً نزولی است. بنابراین برای آن که تابع $f+g$ صعودی باشد، لازم است $g(x) = ax$ نیز اکیداً صعودی باشد، تا قسمت اکیداً نزولی نمودار f را خنثی کند.

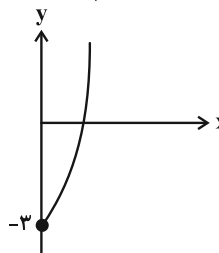
ضابطه تابع f در بازه $[-1, 0]$ به صورت $f(x) = -2x$ است، پس اگر $g(x) = 2x$ باشد، تابع $f+g$ در این بازه تابع ثابت صفر است و شرط صعودی بودن $f+g$ برقرار می‌شود. واضح است که برای $a \geq 2$ نیز این شرط برقرار است. در نتیجه کم‌ترین مقدار a برابر ۲ است.

(حسابان ۲- تابع، مشابه کار در کلاس صفحه ۱۸)

گزینه ۳»

(افشین فاضل‌فان)

نمودار سهمی $y_1 = x^2 + 3x - 3; x \geq 0$ به صورت زیر است:

حال فرض می‌کنیم که تابع f یکنوا باشد، بنابراین لازم است شیب خط $y_2 = mx - (2m - 3); x < 0$ مثبت باشد و عرض از مبدأ آن بزرگ‌تر از ۳- نباشد.

$$\begin{cases} m > 0 \\ -2m + 3 \leq -3 \Rightarrow m \geq 3 \end{cases} \Rightarrow m \in [3, +\infty)$$

بنابراین برای اینکه تابع f غیریکنوا باشد، باید m در بازه $(3, +\infty)$ نباشد، یعنی $m \in (-\infty, 3)$ باشد.

(حسابان ۲- تابع، صفحه‌های ۱۵ تا ۱۸)

گزینه ۴»

(شمیر عزیززاده)

رابطه تقسیم را برای تقسیم $(x+4)p(x)$ بر $x^3 - x$ می‌نویسیم:

$$(x+4)p(x) = x(x-1)(x+1)q_1(x) + 2x+3$$

مقادیر $x=0, x=1, x=-1$ را در رابطه بالا جای‌گذاری می‌کنیم:

$$4p(0) = 3 \Rightarrow p(0) = \frac{3}{4}$$

$$5p(1) = 5 \Rightarrow p(1) = 1$$

$$3p(-1) = 1 \Rightarrow p(-1) = \frac{1}{3}$$

حال رابطه تقسیم دوم را می‌نویسیم:

$$p(x) - xp(1-x) = x(x-1)q_2(x) + \alpha x + \beta$$

در اینجا باقی‌مانده را درجه یک و به صورت $\alpha x + \beta$ در نظر گرفته‌ایم.

حال مقادیر $x=0$ و $x=1$ را در رابطه بالا جای‌گذاری می‌کنیم:

$$x=0: p(0) = \beta \Rightarrow \beta = \frac{3}{4}$$

$$x=1: p(1) - p(0) = \alpha + \beta \Rightarrow 1 - \frac{3}{4} = \alpha + \frac{3}{4} \Rightarrow \alpha = -\frac{1}{2}$$

پس باقی‌مانده تقسیم $-\frac{1}{2}x + \frac{3}{4}$ است.

(حسابان ۲- تابع، صفحه‌های ۱۸ تا ۲۰)

گزینه ۲»

(مسین شفیع زاده)

شرط آن که $x^n + 1$ بر $x^3 + 1$ بخش‌پذیر باشد، آن است که n فرد و مضرب ۳ باشد. پس $n = 3k$ که در آن k عدد طبیعی فرد است. حال اگر فرض کنیم

$$x^3 = t$$

$$x^n + 1 = x^{3k} + 1 = t^k + 1 = (t+1)(t^{k-1} - t^{k-2} + \dots + 1)$$

$$\Rightarrow p(x) = x^{2(k-1)} - x^{2(k-2)} + \dots + 1$$

چون k فرد است، داریم:

$$p(-1) = \underbrace{1+1+\dots+1}_k = k = 13 \Rightarrow n = 3 \times 13 = 39$$

(حسابان ۲- تابع، صفحه‌های ۱۹ و ۲۰)

۱۶- گزینه «۴»

(عادل مسینی)

طبق روابط گفته شده در صفحه ۲۷ کتاب درسی داریم:

$$\begin{cases} y_{\max} = |a| + c = 4 \\ y_{\min} = -|a| + c = -1 \end{cases} \Rightarrow c = \frac{3}{2}, |a| = \frac{5}{2}$$

اما مقدار $a = -\frac{5}{2}$ قابل قبول است، زیرا نمودار داده شده قرینه یک نمودار

کسینوسی نسبت به محور X هاست.

طبق شکل، دوره تناوب نمودار هم، برابر با ۳ است.

$$T = \frac{2\pi}{|b|} = \frac{3}{|b|} = 3 \Rightarrow |b| = \frac{2}{3} \Rightarrow b = \pm \frac{2}{3}$$

هر دو مقدار b قابل قبول است؛ زیرا نمودار $y = \cos x$ نسبت به محور y ها متقارن است.

$$\begin{cases} b = -\frac{2}{3} : a + b + c = -\frac{5}{3} \\ b = \frac{2}{3} : a + b + c = -\frac{1}{3} \end{cases}$$

(مسابان ۲- مثلثات: مشابه مثال صفحه ۲۸)

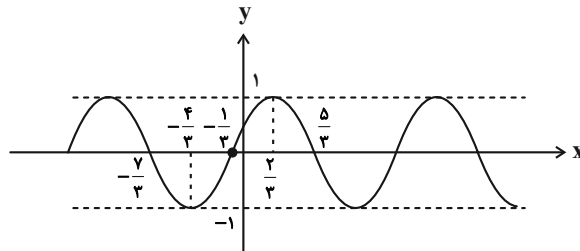
۱۷- گزینه «۲»

(مهری ملارمغانی)

$$y = \sin\left(\frac{\pi}{2}x + \frac{\pi}{6}\right)$$

برای رسم این نمودار، کافی است نمودار $y = \sin x$ را $\frac{\pi}{6}$ واحد به چپ

ببریم و در نهایت طول نقاط را بر $\frac{\pi}{2}$ تقسیم کنیم؛ داریم:

با توجه به نمودار بالا، تابع روی بازه $\left[-\frac{4}{3}, \frac{2}{3}\right]$ اکیداً صعودی است، پس

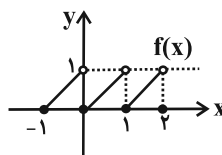
حداکثر مقدار k برابر $\frac{2}{3}$ است.

(مسابان ۲- مثلثات: صفحه‌های ۲۴ تا ۲۹)

۱۸- گزینه «۲»

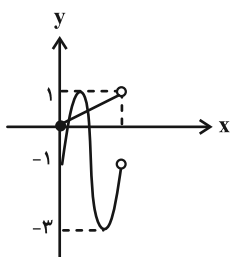
(کامظم ایلالی)

نمودار تابع f به شکل زیر است و دوره تناوب آن برابر یک است.

دوره تناوب تابع g برابر $\frac{2\pi}{|b|}$ است،

بنابراین نمودار توابع f و g در یک دوره تناوب به شکل مقابل است و نمودارها در دو نقطه یکدیگر را قطع می‌کنند. دقت کنید که اگر b را منفی هم در نظر بگیریم، تعداد نقاط برخورد برابر ۲ خواهد بود.

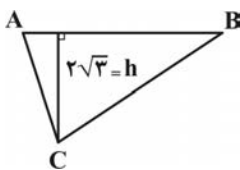

(مسابان ۲- مثلثات: صفحه‌های ۲۴ و ۲۷)

۱۹- گزینه «۲»

(علی شهرابی)

ارتفاع مثلث ABC، $2\sqrt{3}$ است.

از طرفی A و B به اندازه ۲ برابر دوره تناوب با هم فاصله دارند:

$$AB = 2 \times \frac{\pi}{|a|}$$

با توجه به شکل $a > 0$ است، پس داریم:

$$AB = \frac{2\pi}{a}$$

مساحت را حساب می‌کنیم و مساوی $8\sqrt{3}\pi$ قرار می‌دهیم:

$$S = \frac{AB \times h}{2} \Rightarrow 8\sqrt{3}\pi = \frac{\frac{2\pi}{a} \times 2\sqrt{3}}{2}$$

$$\Rightarrow 8\sqrt{3}\pi = \frac{2\sqrt{3}\pi}{a} \Rightarrow a = \frac{1}{4}$$

(مسابان ۲- مثلثات: صفحه‌های ۲۹ تا ۳۴)

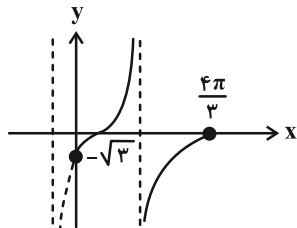
۲۰- گزینه «۱»

(کامظم ایلالی)

اگر نمودار تابع $y = \tan x$ را $\frac{\pi}{3}$ واحد به سمت راست منتقل کنیم، نمودار تابع

$y = \tan\left(x - \frac{\pi}{3}\right)$ به دست می‌آید که به صورت زیر است. با توجه به نمودار

معلوم است که اگر دامنه تابع $\left\{\frac{5\pi}{6}, \frac{4\pi}{3}\right\}$ باشد، برد آن \mathbb{R} است.

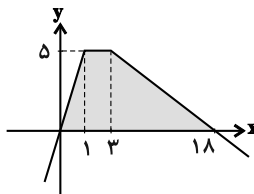
(مسابان ۲- مثلثات: مشابه فعالیت صفحه ۳۲)

ریاضی ۱

۲۱- گزینه «۴»

(موری تک)

تابع داده شده را رسم می‌کنیم:

$$y = \Delta x: \begin{array}{l|l} x & 0 & 1 \\ y & 0 & 5 \end{array}$$

$$y = \Delta: \begin{array}{l|l} x & 1 & 3 \\ y & 5 & 5 \end{array}$$

$$y = -\frac{1}{3}x + 6: \begin{array}{l|l} x & 3 & 18 \\ y & 5 & 0 \end{array}$$

سطح محصور، یک دوزنقه به ارتفاع ۵ و طول قاعده‌های ۲ و ۱۸ است که مساحت آن برابر می‌شود با:

$$S = \frac{1}{2} \times 5 \times (2 + 18) = 50$$

(ریاضی ۱- تابع: صفحه‌های ۱۰۹ تا ۱۱۷)

۲۲- گزینه «۳»

(علی آزاد)

ضابطه تابع همانی به صورت $f(x) = x$ می‌باشد، بنابراین:

$$(a - b + 4)x^2 + (b - 4)x + 3c - 6 = x$$

$$\Rightarrow \begin{cases} a - b + 4 = 0 \\ b - 4 = 1 \Rightarrow b = 5 \\ 3c - 6 = 0 \Rightarrow c = 2 \end{cases} \Rightarrow a = 1$$

با بررسی گزینه‌ها خواهیم داشت:

گزینه «۱»:

$$(a + 3)f(x) + cx = (1 + 3)(x) + (2)(x) = 4x + 2x = 6x$$

گزینه «۲»:

$$(b - 1)f(x) - ax = (5 - 1)(x) - (1)(x) = 4x - x = 3x$$

گزینه «۳» تابع ثابت

$$(c + 3)f(x) - bx = (2 + 3)(x) - (5)(x) = 5x - 5x = 0$$

گزینه «۴»:

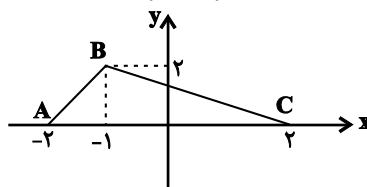
$$(a + b)f(x) + cx = (1 + 5)(x) + 2(x) = 6x + 2x = 8x$$

(ریاضی ۱- تابع: صفحه‌های ۱۰۹ تا ۱۱۳)

۲۳- گزینه «۳»

(شاهین پروازی)

ابتدا نمودار $y = f(x+1)$ را رسم می‌کنیم.

برای اینکه معادله $f(x+1) = 6 + b$ دو ریشه نامثبت داشته باشد، باید $6 + b < 2$ عرض از مبدأ خط BC باشد.

معادله خط BC را به دست می‌آوریم.

$$\begin{cases} B(-1, 2) \\ C(2, 0) \end{cases} \Rightarrow y = \frac{-2}{3}(x - 2) = -\frac{2}{3}x + \frac{4}{3}$$

پس طبق نامعادله گفته شده داریم:

$$\frac{4}{3} \leq 6 + b < 2 \Rightarrow \frac{-14}{3} \leq b < -4$$

(ریاضی ۱- تابع: صفحه‌های ۱۱۳ تا ۱۱۷)

۲۴- گزینه «۳»

(مبیتی ناری)

$$f(x) = x$$

f تابعی همانی است، بنابراین داریم:

$$g(x) = c$$

g تابعی ثابت است بنابراین به ازای هر x حقیقی داریم:

(c عدد ثابت)

h تابعی خطی است و معادله آن عبارت است از:

$$\begin{cases} h(2) = 0 \Rightarrow (2, 0) \in h \\ h(4) = 6 \Rightarrow (4, 6) \in h \end{cases} \xrightarrow{\text{شیب خط}} m = \frac{0 - 6}{2 - 4} = \frac{-6}{-2} = 3$$

$$\text{معادله خط: } y - y_0 = m(x - x_0) \xrightarrow{(2, 0)} y - 0 = 3(x - 2)$$

$$\Rightarrow y = 3x - 6 \Rightarrow h(x) = 3x - 6$$

همچنین داریم:

$$\frac{f(2) + g(-2)}{2g(0)} = -2 \xrightarrow{\frac{f(x)=x}{g(x)=c}} \frac{2+c}{2 \times c} = -2 \Rightarrow -4c = 2+c$$

$$\Rightarrow -4c - c = 2 \Rightarrow c = \frac{-2}{5}$$

$$\frac{f(\frac{1}{5}) + g(-1)}{h(\frac{1}{3})} = \frac{\frac{1}{5} + (-\frac{2}{5})}{3(\frac{1}{3}) - 6} = \frac{-\frac{1}{5}}{1 - 6} = \frac{-\frac{1}{5}}{-5} = \frac{1}{25}$$

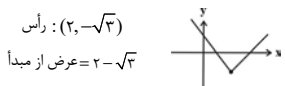
(ریاضی ۱- تابع: صفحه ۱۱۰)

۲۵- گزینه «۴»

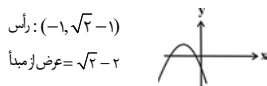
(مسین پوراسماعیل)

باید موقعیت رأس و عرض از مبدأ طوری قرار گیرد که نمودار از هر ۴ ناحیه مختصات عبور کند.

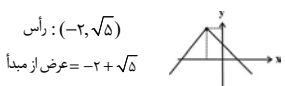
نمودار گزینه «۲»:

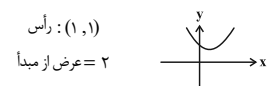
نمودار گزینه «۱»:

نمودار گزینه «۴»:

نمودار گزینه «۳»:

فقط نمودار گزینه «۴» از چهار ناحیه محورهای مختصات می‌گذرد.

(ریاضی ۱- تابع: صفحه‌های ۱۱۱ تا ۱۱۷)

۲۶- گزینه «۱»

(بهرام ملاح)

از آنجاییکه حروف باید متمایز باشند، از حروف تکراری صرف نظر می‌کنیم؛

p, r, o, g, a, m, i, n

یعنی داریم؛

که حروف صدادار شامل **o, a, i** می‌باشد، پس داریم؛

$$\frac{3}{\text{صدادار}} \times \frac{6}{\text{صدادار}} \times \frac{5}{\text{صدادار}} \times \frac{2}{\text{صدادار}} = 180$$

(ریاضی ۱- شمارش، برون شمردن؛ صفحه‌های ۱۱۹ تا ۱۲۶)

۲۷- گزینه «۱»

(امیر مهربانی)

جایگشت ارقام داده شده برابر ۶! است. اگر جابه‌جایی سه رقم {۳, ۲, ۸} را

در نظر بگیریم، در کل ۶ حالت دارد که فقط در یک حالت از ۶ حالت،

خواسته سوال اتفاق می‌افتد. پس $\frac{1}{6}$ کل حالات، جواب مسئله است.

$$\frac{1}{6} \times 6! = 5!$$

(ریاضی ۱- شمارش، برون شمردن؛ صفحه‌های ۱۲۶ تا ۱۳۲)

۲۸- گزینه «۴»

(امیر مهربانی)

$$\frac{k! - (k+1)(k-1)!}{(k+2)k! - (k+1)!} = \frac{k(k-1)! - (k+1)(k-1)!}{(k+2)k! - (k+1)!}$$

$$= \frac{-(k-1)!}{k!} = \frac{-1}{k}$$

(ریاضی ۱- شمارش، برون شمردن؛ صفحه‌های ۱۲۷ تا ۱۳۲)

۲۹- گزینه «۱»

(مهمرب تونزه‌بانی)

بایستی با ارقام ۱, ۲, ۳, ۴ عدد ۵ رقمی بزرگتر از ۲۰۰۰۰ بسازیم.

بنابراین رقم سمت چپ فقط ارقام ۴, ۳, ۲ می‌تواند باشد. با توجه به مکان ۱

ها حالت‌های زیر را خواهیم داشت؛

حالت اول:

$$\frac{3}{\left\{ \begin{matrix} 2 \\ 3 \\ 4 \end{matrix} \right\}} \frac{1}{\left\{ \begin{matrix} 1 \end{matrix} \right\}} = 3 \times 3! = 18$$

۲ رقم دیگر و ۱

حالت دوم:

$$\frac{3}{\left\{ \begin{matrix} 2 \\ 3 \\ 4 \end{matrix} \right\}} \frac{2}{\left\{ \begin{matrix} 1 \\ 2 \end{matrix} \right\}} \frac{1}{\left\{ \begin{matrix} 1 \\ 1 \end{matrix} \right\}} = 6 \times 2! = 12$$

یکی از ۲ رقم دیگر
۲ رقم دیگر و ۱

حالت سوم:

$$\frac{3}{\left\{ \begin{matrix} 2 \\ 3 \\ 4 \end{matrix} \right\}} \frac{2}{\left\{ \begin{matrix} 1 \\ 1 \end{matrix} \right\}} \frac{1}{\left\{ \begin{matrix} 1 \\ 1 \end{matrix} \right\}} = 6$$

۲ رقم دیگر

بنابراین در کل ۳۶ حالت می‌توانیم داشته باشیم.

(ریاضی ۱- شمارش، برون شمردن؛ صفحه‌های ۱۱۹ تا ۱۳۲)

۳۰- گزینه «۲»

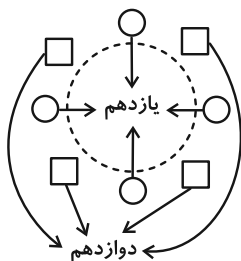
(سراسری تهرانی - ۱۴۰۰)

دانش‌آموزان پایه یازدهم را با a_1 تا a_4 و دانش‌آموزان پایه دوازدهم را

با b_1 تا b_4 نمایش می‌دهیم. وضعیت زیر، جایگاه دانش‌آموزان هر یک از

پایه‌ها را نمایش می‌دهد که در آن، دانش‌آموزان پایه‌ها، یک در میان روی

صندلی‌ها نشسته‌اند:

توجه کنید که در نشستن دور میزگرد، نفر اول (از سمت چپ یا راست) مانند

جایگشت خطی وجود ندارد و باید جایگاه افراد را نسبت به یک فرد به

خصوص (که به صورت دلخواه انتخاب می‌شود) بیان کرد. بدین منظور یکی

از ۸ دانش‌آموز فوق، مثلاً دانش‌آموز a_1 در یکی از هشت صندلی می‌نشیند و

بقیه ۷ دانش‌آموز دیگر، براساس وضعیت بالا در صندلی‌های دیگر خواهند

نشست. تعداد جایگشت‌های مطلوب برابر می‌شود با:

$$(4-1)! \times 4! = 3! \times 4! = 6 \times 24 = 144$$

دانش‌آموزان یازدهم دانش‌آموزان دوازدهم

(ریاضی ۱- شمارش، برون شمردن؛ صفحه‌های ۱۲۷ تا ۱۳۲)

هندسه ۲

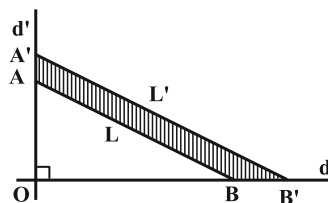
گزینه ۳» ۳۱-

(یاسین سپهر)
تجانس شیب خط و اندازه زاویه و جهت شکل را حفظ می کند ولی دو شکل متشابه الزاماً متجانس نیستند.

(هنر سه ۲- صفحه های ۳۳ تا ۳۸)

گزینه ۲» ۳۲-

(سینا ممبرپر)
اگر مساحت مثلث OAB برابر S باشد، مساحت مثلث OA'B' برابر kS است. (دو شکل متجانس، همواره متشابه اند.)

$$S_{OAB} = \frac{1}{2} OA \times OB = \frac{1}{2} \times \frac{1}{2} \times \sqrt{\frac{1}{2}} = \frac{\sqrt{2}}{8}$$

$$S_{AA'B'B} = S_{OA'B'} - S_{OAB} = k^2 S - S = (k^2 - 1)S$$

$$\frac{k = \sqrt{\sqrt{2}+1}}{S = \frac{\sqrt{2}}{8}} \rightarrow S_{AA'B'B} = (\sqrt{2} + 1 - 1) \frac{\sqrt{2}}{8} = \frac{1}{4}$$

(هنر سه ۲- مشابه تمرین ۴ صفحه ۳۹)

گزینه ۲» ۳۳-

(سوام میبری پور)
اگر O' مرکز دایره C' باشد، آن گاه نقاط O و O' دو طرف نقطه A هستند و داریم:

$$OO' = OA + O'A = OA + 2OA = 3OA$$

$$\Rightarrow OO' = 3 \times 4 = 12$$

$$R' = 2R = 2 \times 3 = 6$$

$$\text{طول مماس مشترک داخلی} = \sqrt{12^2 - (3+6)^2} = \sqrt{144 - 81} = \sqrt{63} = 3\sqrt{7}$$

(هنر سه ۲- صفحه های ۳۳ تا ۳۹)

گزینه ۴» ۳۴-

(امیرمحمد کریمی)
با فرض $OA' = x$ خواهیم داشت $AA' = 2x$ و $OB = 3x$ ، که در آن صورت $OA = OB = 3x$ و لذا O وسط AB است.

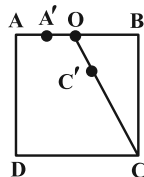
$$k = \frac{OA'}{OA} = \frac{1}{3}$$

از طرفی در این تجانس، نسبت تجانس $\frac{1}{3}$ است؛

بنابراین برای نقطه C'، تصویر نقطه C داریم؛

$$OC' = \frac{OC}{3}$$

در مثلث قائم الزاویه OBC داریم؛

$$\hat{B} = 90^\circ, BC = \sqrt{5}, OB = \frac{\sqrt{5}}{2}$$

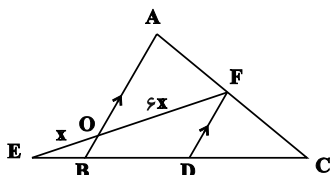
$$\Rightarrow OC^2 = OB^2 + BC^2 = \frac{5}{4} + 5 = \frac{25}{4} \Rightarrow OC = \frac{5}{2}$$

$$\Rightarrow CC' = OC - OC' = \frac{5}{2} - \frac{1}{3} \times \frac{5}{2} = \frac{10}{6} - \frac{5}{6} = \frac{5}{6}$$

(هنر سه ۲- صفحه های ۳۳ تا ۳۹)

گزینه ۳» ۳۵-

(سوکندر روشنی)

مطابق شکل از نقطه F خطی موازی با AB رسم می کنیم تا BC را در نقطه D قطع کند. اگر $OE = x$ باشد، آنگاه $OF = 6x$ است و داریم:

$$\triangle EFD : OB \parallel FD \xrightarrow{\text{تعمیم قضیه تالس}} \frac{EO}{EF} = \frac{OB}{FD}$$

$$\Rightarrow \frac{x}{7x} = \frac{OB}{FD} \Rightarrow FD = 7OB \quad (1)$$

$$\triangle ABC : FD \parallel AB \xrightarrow{\text{تعمیم قضیه تالس}} \frac{CF}{CA} = \frac{FD}{AB}$$

$$\Rightarrow \frac{1}{2} = \frac{FD}{AB} \Rightarrow AB = 2FD \xrightarrow{(1)} AB = 14OB$$

$$\Rightarrow OA + OB = 14OB \Rightarrow OA = 13OB$$

$$k = -\frac{OB}{OA} = -\frac{1}{13} \quad (\text{نسبت تجانس})$$

(هنر سه ۲- صفحه های ۳۳ تا ۳۹)

گزینه ۲» ۳۶-

(سرژ یقیاژاریان تبریزی)

موارد را بررسی می کنیم:

الف) نادرست؛ انتقال با بردار به طول ناصفر هیچ نقطه ثابتی ندارد.

ب) درست؛ فرض کنید ۳ نقطه غیرهم خط داریم که نقاط ثابت هستند، آن ها را A، B و C بنامید و نقطه دلخواه دیگری را مثل P در نظر بگیرید که

تصویر آن $P' \equiv P$ باشد، $\triangle PAB \equiv \triangle P'AB$ است (چرا؟) پس یا $P \equiv P'$ یا

این نقاط قرینه هم نسبت به AB هستند؛ حال چون $CP = CP'$ و C روی خط AB نیست، پس P و P' نمی توانند قرینه هم نسبت به AB باشند و لذا $P \equiv P'$ است و باید تصویر هر نقطه دلخواه بر خود آن نقطه منطبق شود یعنی تبدیل همانی است که قابل قبول نیست و لذا باید سه نقطه

ثابت A، B و C هم خط باشند.

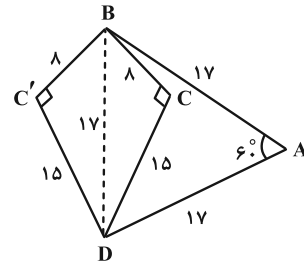
پ) نادرست؛ تجانس با $k = 1$ همانی است.

(هنر سه ۲- صفحه های ۳۳ تا ۳۸)

۳۷- گزینه «۱»

(امیرحسین ابومبوب)

رأس C را نسبت به BD بازتاب می‌دهیم تا نقطه C' حاصل شود. دقت کنید که مثلث ABD متساوی‌الاضلاع و مثلث BC'D قائم‌الزاویه است، زیرا:

$$\begin{cases} AB = AD, \hat{A} = 60^\circ \Rightarrow AB = AD = BD = 17 \\ BC'^2 + C'D^2 = 8^2 + 15^2 = 17^2 = BD^2 \Rightarrow \hat{C}' = 90^\circ \end{cases}$$

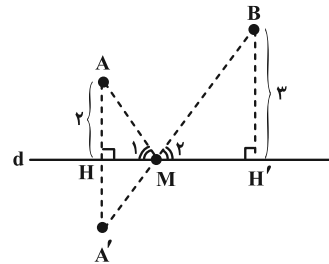
مساحت چهارضلعی ABC'D از مساحت چهارضلعی ABCD به اندازه مساحت چهارضلعی BCDC' بیشتر است و مساحت چهارضلعی BCDC' دو برابر مساحت مثلث BCD است، پس:

$$S_{BCDC'} = 2S_{BCD} = 2 \times \frac{1}{2} \times BC \times CD = 8 \times 15 = 120$$

(هنر سه ۲- صفحه‌های ۵۱ و ۵۲)

۳۸- گزینه «۴»

(مهردار ملونری)

با توجه به مسئله هرون، ابتدا نقطه A را نسبت به خط d بازتاب داده و نقطه حاصل را A' می‌نامیم. محل تلاقی A'B با خط d نقطه M است؛ چراکه MA + MB کم‌ترین مقدار ممکن را دارد. نقطه M روی خط d به گونه‌ای قرار دارد که AM و BM با خط d زوایای مساوی می‌سازند ($\hat{M}_1 = \hat{M}_2$)، بنابراین نقطه M همان نقطه N است و $AM = AN = 4$ می‌باشد. حال ابتدا تشابه دو مثلث AMH و BMH' را اثبات نموده و سپس مطلوب مسئله را می‌یابیم:

$$\begin{cases} \hat{H} = \hat{H}' = 90^\circ \\ \hat{M}_1 = \hat{M}_2 \end{cases} \Rightarrow \Delta AMH \sim \Delta BMH'$$

$$\Rightarrow \frac{MA}{MB} = \frac{AH}{BH'} \Rightarrow \frac{4}{MB} = \frac{2}{3} \Rightarrow MB = 6$$

$$\Rightarrow MA + MB = 4 + 6 = 10$$

(هنر سه ۲- صفحه ۵۲)

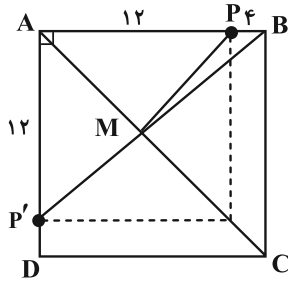
۳۹- گزینه «۳»

(مهمر قنران)

$$S_{ABCD} = 256 \Rightarrow AB^2 = 256 \Rightarrow AB = 16$$

$$BP = 4, AB = 16 \Rightarrow AP = 12$$

اگر رأس دیگر مثلث M را فرض کنیم، برای یافتن نقطه M به طوری که محیط مثلث PBM حداقل باشد، باید کم‌ترین مقدار PM + BM را پیدا کنیم. (مقدار $PB = 4$ مشخص است.) برای این کار از روش هرون کمک می‌گیریم. نقطه P را نسبت به AC بازتاب داده و P' می‌نامیم. نقطه M محل برخورد P'B با AC است.

با توجه به شکل داریم:

$$PM + BM = P'M + BM = P'B$$

$$\Delta BAP': P'B^2 = \frac{AP'^2}{12} + \frac{AB^2}{16} \Rightarrow P'B = 20$$

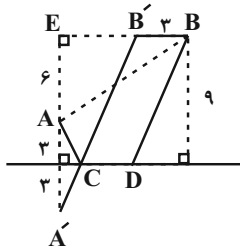
$$PBM \text{ محیط مثلث } = \frac{PM + BM + PB}{2} = \frac{20 + 4}{2} = 12$$

(هنر سه ۲- صفحه ۵۲)

۴۰- گزینه «۳»

(معصومه اکبری صمدت)

ابتدا نقطه A را نسبت به رودخانه بازتاب می‌دهیم تا نقطه A' به دست آید، سپس نقطه B را به اندازه ۳ کیلومتر (برابر طول CD) موازی با CD به سمت چپ انتقال می‌دهیم تا نقطه B' حاصل شود.

چهارضلعی B'BDC متوازی‌الاضلاع است، پس $B'C = BD$ است. طبق مسئله هرون برای پیدا کردن کوتاه‌ترین مسیر بین A و B' داریم:

$$\Delta AEB: BE^2 = AB^2 - AE^2 = 100 - 36 = 64 \Rightarrow BE = 8$$

$$B'E = BE - BB' = 8 - 3 = 5$$

$$\Delta A'EB': A'B'^2 = A'E^2 + B'E^2 = 12^2 + 5^2 = 169$$

$$\Rightarrow A'B' = 13$$

$$\Rightarrow A'C + CB' = 13 \Rightarrow AC + BD = 13$$

$$\text{طول کوتاه‌ترین جاده} = AC + CD + BD = 13 + 3 = 16$$

(هنر سه ۲- صفحه ۵۳)

هندسه ۳

گزینه «۲» -۴۱

(امیرمهد کریمی)

$$A = \begin{bmatrix} 3 & 4 \\ 6 & 8 \end{bmatrix}$$

طبق تعریف داریم:

$$A = B \Rightarrow \begin{bmatrix} x+y & z \\ z-t & y \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 3 & 4 \\ 6 & 8 \end{bmatrix}$$

$$\left. \begin{array}{l} x+y=3 \\ y=8 \\ z-t=6 \\ z=4 \end{array} \right\} \Rightarrow \begin{array}{l} x=-5 \\ t=-2 \end{array} \Rightarrow x-y+t = -5-8-2 = -15$$

(هنر سه -۳ مشابه مثال صفحه ۱۳)

گزینه «۳» -۴۲

(مهم قیری)

$$[-1 \ 2] \begin{bmatrix} x & 2 \\ 1 & -x \end{bmatrix} \begin{bmatrix} x \\ 6 \end{bmatrix} = \left([-1 \ 2] \begin{bmatrix} x & 2 \\ 1 & -x \end{bmatrix} \right) \begin{bmatrix} x \\ 6 \end{bmatrix}$$

$$= [-x+2 \ -2-2x] \begin{bmatrix} x \\ 6 \end{bmatrix} = -x^2 + 2x - 12 - 12x$$

$$= -x^2 - 10x - 12 = 0 \Rightarrow x^2 + 10x + 12 = 0$$

اولاً توجه کنید که چون $\Delta = 10^2 - 4 \times 1 \times 12 > 0$ ، پس معادله دو ریشه

حقیقی دارد.

ثانیاً می‌دانیم: $\alpha^2\beta + \alpha\beta^2 = \alpha\beta(\alpha + \beta)$ و لذا داریم:

$$\alpha + \beta = S = -10 \quad \text{و} \quad \alpha\beta = P = 12$$

$$\Rightarrow \alpha^2\beta + \alpha\beta^2 = 12 \times (-10) = -120$$

(هنر سه -۳ صفحه‌های ۱۷ تا ۱۹)

گزینه «۴» -۴۳

(امیرمهد کریمی)

$$2B = 2 \begin{bmatrix} 5 & -2 \\ 4 & 6 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 10 & -4 \\ 8 & 12 \end{bmatrix}$$

داریم:

$$A + 2B = \begin{bmatrix} 11 & -4 \\ 8 & 11 \end{bmatrix}$$

$$\Rightarrow A = \begin{bmatrix} 11 & -4 \\ 8 & 11 \end{bmatrix} - \begin{bmatrix} 10 & -4 \\ 8 & 12 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 1 & 0 \\ 0 & -1 \end{bmatrix}$$

$$A^2 = \begin{bmatrix} 1 & 0 \\ 0 & -1 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} 1 & 0 \\ 0 & -1 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 1 & 0 \\ 0 & 1 \end{bmatrix} = I$$

$$A^4 = A^2 \times A^2 = I \times I = I$$

(هنر سه -۳ مشابه تمرین ۵ صفحه ۲۰)

گزینه «۱» -۴۴

(علی پورمندپور)

$$A = \begin{bmatrix} 2x & x \\ 5 & 3 \end{bmatrix} \Rightarrow A^{-1} = \frac{1}{6x-5x} \begin{bmatrix} 3 & -x \\ -5 & 2x \end{bmatrix}$$

$$= \frac{1}{x} \begin{bmatrix} 3 & -x \\ -5 & 2x \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} \frac{3}{x} & -1 \\ -\frac{5}{x} & 2 \end{bmatrix}$$

$$4A^{-1} = B \Rightarrow \begin{bmatrix} \frac{12}{x} & -4 \\ -\frac{20}{x} & 8 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 3 & 2y \\ -5 & z \end{bmatrix}$$

$$\Rightarrow \begin{cases} \frac{12}{x} = 3 \Rightarrow x = 4 \\ 2y = -4 \Rightarrow y = -2 \\ z = 8 \end{cases}$$

$$x + y - z = 4 - 2 - 8 = -6 \quad \text{بنابراین داریم:}$$

(هنر سه -۳ صفحه‌های ۲۲ و ۲۳)

گزینه «۳» -۴۵

(مهم قدران)

با توجه به رابطه $A^2B = I$ ، ماتریس B وارون ماتریس A^2 است،

بنابراین داریم:

$$A^2 = \begin{bmatrix} 0 & -1 \\ 4 & -2 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} 0 & -1 \\ 4 & -2 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} -4 & 2 \\ -8 & 0 \end{bmatrix}$$

۴۹- گزینه «۳»

(کیوان داری)

$$\begin{bmatrix} a & 2 \\ 3 & b \end{bmatrix} \begin{bmatrix} x \\ y \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 21 \\ 13 \end{bmatrix} \Rightarrow \begin{bmatrix} x \\ y \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} a & 2 \\ 3 & b \end{bmatrix}^{-1} \begin{bmatrix} 21 \\ 13 \end{bmatrix}$$

$$= \frac{1}{-1} \begin{bmatrix} b & -2 \\ -3 & a \end{bmatrix} \begin{bmatrix} 21 \\ 13 \end{bmatrix} \Rightarrow \begin{bmatrix} x \\ y \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} -21b + 26 \\ 63 - 13a \end{bmatrix}$$

بنابراین:

$$x = -21b + 26 \Rightarrow x + 21b = 26$$

(هنر سه - صفحه‌های ۲۳ تا ۲۵)

۵۰- گزینه «۴»

(سراسری ریاضی - ۹۲)

با فرض $B = \begin{bmatrix} 4 & 3 \\ 2 & 1 \end{bmatrix}$ ، $C = \begin{bmatrix} 5 & 2 \\ 3 & 1 \end{bmatrix}$ و $D = \begin{bmatrix} 3 & 0 \\ -1 & 2 \end{bmatrix}$ ، معادله مفروض

سؤال به صورت $BAC = D$ خواهد بود. برای یافتن ماتریس A ، طرفین

این معادله را از راست در C^{-1} و از چپ در B^{-1} ضرب می‌کنیم:

$$\Rightarrow (B^{-1}B)A(CC^{-1}) = B^{-1}DC^{-1} \Rightarrow IA = B^{-1}DC^{-1}$$

$$\xrightarrow{IA=AI=A} A = B^{-1}DC^{-1}$$

$$C = \begin{bmatrix} 5 & 2 \\ 3 & 1 \end{bmatrix} \Rightarrow C^{-1} = \frac{1}{5-6} \begin{bmatrix} 1 & -2 \\ -3 & 5 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} -1 & 2 \\ 3 & -5 \end{bmatrix}$$

$$B = \begin{bmatrix} 4 & 3 \\ 2 & 1 \end{bmatrix} \Rightarrow B^{-1} = \frac{1}{4-6} \begin{bmatrix} 1 & -3 \\ -2 & 4 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} -\frac{1}{2} & \frac{3}{2} \\ 1 & -2 \end{bmatrix}$$

$$\Rightarrow A = \begin{bmatrix} -\frac{1}{2} & \frac{3}{2} \\ 1 & -2 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} 3 & 0 \\ -1 & 2 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} -1 & 2 \\ 3 & -5 \end{bmatrix}$$

$$\Rightarrow A = \begin{bmatrix} -3 & 3 \\ \dots & \dots \end{bmatrix} \begin{bmatrix} -1 & 2 \\ 3 & -5 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 12 & -21 \\ \dots & \dots \end{bmatrix}$$

(هنر سه - صفحه‌های ۲۲ تا ۲۵)

$$\Rightarrow (A^2)^{-1} = \frac{1}{-4 \times 0 - 2 \times (-8)} \begin{bmatrix} 0 & -2 \\ 8 & -4 \end{bmatrix} = \frac{1}{16} \begin{bmatrix} 0 & -2 \\ 8 & -4 \end{bmatrix} = B$$

$$B \text{ مجموع درایه‌های ماتریس } = \frac{1}{16}(0 - 2 + 8 - 4) = \frac{2}{16} = \frac{1}{8}$$

(هنر سه - صفحه‌های ۲۲ و ۲۳)

۴۶- گزینه «۴»

(علی ایمانی)

دستگاه $\begin{cases} ax + 3y = 2 \\ 3x + y = 5 \end{cases}$ جواب ندارد، بنابراین $\frac{a}{3} = \frac{3}{1} \neq \frac{2}{5}$ ، در نتیجه

$a = 9$ است.

با جایگذاری در دستگاه معادلات خطی دوم خواهیم داشت:

$$\begin{cases} 3x - ay = -2a - 3 \\ -x + 3y = 7 \end{cases} \xrightarrow{a=9} \begin{cases} 3x - 9y = -21 \\ -x + 3y = 7 \end{cases} \Rightarrow \frac{3}{-1} = \frac{-9}{3} = -\frac{21}{7}$$

پس این دستگاه بی‌شمار جواب دارد.

(هنر سه - صفحه‌های ۲۵ و ۲۶)

۴۷- گزینه «۲»

(سوام میبیری پور)

$$\begin{bmatrix} a & b \\ a' & b' \end{bmatrix} \begin{bmatrix} x \\ y \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} c \\ 2 \end{bmatrix} \Rightarrow \begin{bmatrix} x \\ y \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 3 & 1 \\ -1 & 2 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} c \\ 2 \end{bmatrix} \Rightarrow \begin{bmatrix} x \\ y \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 3c + 2 \\ -c + 4 \end{bmatrix}$$

$$\Rightarrow x + y = 3c + 2 - c + 4 = 2c + 6 = 12 \Rightarrow 2c = 6 \Rightarrow c = 3$$

$$x = 3c + 2 = 9 + 2 = 11$$

بنابراین داریم:

(هنر سه - صفحه‌های ۲۳ تا ۲۵)

۴۸- گزینه «۱»

(امیرمهد کریمی)

کافی است دترمینان ماتریس ضرایب صفر باشد، یعنی:

$$\begin{vmatrix} a+3 & 2 \\ a+1 & a \end{vmatrix} = a^2 + 3a - 2a - 2 = a^2 + a - 2 = 0$$

$$\Rightarrow (a+2)(a-1) = 0 \Rightarrow a = -2 \text{ یا } a = 1$$

(هنر سه - مرتبط با کاردکلاس صفحه ۲۶)

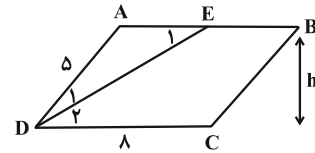
هندسه ۱

۵۱- گزینه «۳»

(امیرمحمد کریمی)

DE نیمساز زاویه ADC است، پس $\hat{D}_1 = \hat{D}_2$ ؛ از طرفی:

$$AB \parallel CD, DE \Rightarrow \hat{E}_1 = \hat{D}_2 = \hat{D}_1$$

$$\xrightarrow{\Delta ADE \text{ متساوی الساقین}} AE = AD = \delta \Rightarrow BE = 3$$

بنابراین داریم:

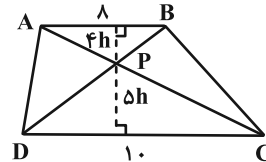
$$\frac{S_{ABCD}}{S_{BCDE}} = \frac{\lambda h}{\frac{1}{2}(BE + CD)h} = \frac{16}{11}$$

(هنرسه ۱- صفحه ۶۵)

۵۲- گزینه «۴»

(افشین فاضلهان)

با توجه به فرض، مساحت دو مثلث ADP و BCP برابر یکدیگر و مساوی ۴۰ است.

همچنین دو مثلث ABP و PDC به نسبت $\frac{\lambda}{10} = \frac{4}{\delta}$ با هم متشابه‌اند.

بنابراین ارتفاع‌های آنها نیز به همان نسبت، متناسب خواهند بود. حال مساحت دوزنقه را به دو صورت می‌توان نوشت که از برابری آنها داریم:

$$\frac{(10 + \lambda) \times 9h}{2} = 2 \times 40 + \frac{\lambda \times 4h}{2} + \frac{10 \times \delta h}{2} \Rightarrow 81h = 80 + 41h$$

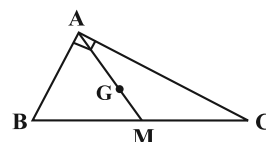
$$\Rightarrow h = 2 \Rightarrow \text{ارتفاع دوزنقه} = 9h = 18$$

(هنرسه ۱- صفحه‌های ۶۵ تا ۶۸)

۵۳- گزینه «۲»

(امیرمسین ابومصوب)

در هر مثلث میانه‌ها یکدیگر را با نسبت ۲ به ۱ قطع می‌کنند؛ با توجه به شکل داریم:

$$\Delta ABC : AB^2 + AC^2 = BC^2 \xrightarrow{\frac{AB=\delta}{AC=12}} BC = 13$$

$$AM = \frac{BC}{2} = \frac{13}{2}$$

در مثلث قائم‌الزاویه، میانه وارد بر وتر نصف وتر است؛ با توجه به این که میانه‌ها در هر مثلث، یکدیگر را به نسبت ۲ به ۱ قطع می‌کنند، داریم:

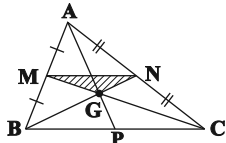
$$AG = 2GM \Rightarrow \frac{GM}{AG} = \frac{1}{2} \Rightarrow \frac{GM}{AM} = \frac{1}{3}$$

$$\Rightarrow GM = \frac{1}{3}AM = \frac{1}{3} \times \frac{13}{2} = \frac{13}{6}$$

(هنرسه ۱- صفحه ۶۷)

۵۴- گزینه «۴» (سراسری خارج از کشور ریاضی - ۸۹)

اگر نقطه تلاقی میانه‌های AP، BN و CM از مثلث ABC را G (مرکز ثقل) در نظر بگیریم و از G به سه رأس مثلث وصل کنیم، آن‌گاه سه مثلث پدید آمده مساحت یکسانی خواهند داشت، یعنی:

$$S(\Delta AGB) = S(\Delta BGC) = S(\Delta AGC) = \frac{1}{3}S(\Delta ABC) \quad (*)$$

M و N به ترتیب وسط‌های AB و AC هستند. می‌دانیم که اگر وسط دو ضلع مثلث را به هم وصل کنیم، پاره خط حاصل، موازی ضلع سوم و طول آن نیز

نصف طول ضلع سوم خواهد بود، لذا $MN \parallel BC$ و $MN = \frac{1}{2}BC$ ، پس دو مثلث MGN و BGC با هم متشابه‌اند و نسبت تشابه آنها برابر

$$\text{است با } k = \frac{MN}{BC} = \frac{1}{2} \text{، در نتیجه:}$$

$$\frac{S_{MGN}}{S_{BGC}} = k^2 = \frac{1}{4} \Rightarrow S_{MGN} = \frac{1}{4}S_{BGC} = \frac{1}{12}S_{ABC}$$

پس مساحت مثلث ABC (بزرگ‌ترین مثلث در شکل)، ۱۲ برابر مساحت مثلث MGN است.

(هنرسه ۱- صفحه ۶۷)

۵۵- گزینه «۳»

(امیرمسین ابومصوب)

با توجه به اینکه نقطه G محل هم‌رسی میانه‌های مثلث ABC است، پس AA' میانه وارد بر ضلع BC است و داریم:

$$\frac{S_{ABA'}}{S_{ABC}} = \frac{1}{2} \quad (1)$$

میانه‌ها در یک مثلث، یکدیگر را به نسبت ۲ به ۱ قطع می‌کنند، یعنی

$$AG = \frac{2}{3}AA'$$

(فخرزانه کاکاپاش)

۵۸- گزینه «۳»

طبق فرمول بیک برای مساحت چندضلعی‌های شبکه‌ای داریم:

$$S = \frac{b}{2} + i - 1 = 7 \Rightarrow \frac{b}{2} + i = 8$$

مجموع تعداد نقاط مرزی و درونی در صورتی حداکثر خواهد بود که b بیش‌ترین و i کم‌ترین مقدار ممکن را دارا باشند. با توجه به اینکه کم‌ترین مقدار i برابر صفر است، داریم:

$$i = 0 \Rightarrow \frac{b}{2} = 8 \Rightarrow b = 16 \Rightarrow \max(b + i) = 16$$

از طرفی در صورتی مجموع تعداد نقاط مرزی و درونی حداقل خواهد بود که b کم‌ترین و i بیش‌ترین مقدار ممکن را دارا باشند. کم‌ترین مقدار b برابر ۳ است، ولی چون i همواره عددی حسابی است، پس b باید زوج باشد و در نتیجه داریم:

$$b = 4 \Rightarrow \frac{4}{2} + i = 8 \Rightarrow i = 6 \Rightarrow \min(b + i) = 10$$

$$\max(b + i) + \min(b + i) = 16 + 10 = 26$$

(هنرسه ۱- صفحه‌های ۶۹ تا ۷۱)

(ممدر ظاهر شعاعی)

۵۹- گزینه «۲»

اگر مساحت چندضلعی بزرگتر را با S و مساحت چندضلعی کوچکتر را با S' نمایش دهیم، آنگاه داریم:

$$S = \frac{b}{2} + i - 1 = \frac{14}{2} + 12 - 1 = 18$$

$$S' = \frac{b'}{2} + i' - 1 = \frac{8}{2} + 1 - 1 = 4$$

$$S - S' = 18 - 4 = 14 \Rightarrow \frac{S - S'}{S} = \frac{14}{18} = \frac{7}{9}$$

(هنرسه ۱- صفحه‌های ۶۹ تا ۷۱)

(ممدر فخران)

۶۰- گزینه «۱»

در هر کایت قطرها بر هم عمود هستند و در هر چهارضلعی که قطرها بر هم عمود باشند، اندازه مساحت برابر نصف حاصل ضرب طول دو قطر است. پس مساحت کایت $ABCD$ برابر است با:

$$S_{ABCD} = \frac{1}{2} AC \times BD = \frac{1}{2} \times 6 \times 7 = 21$$

حال طبق رابطه بیک اگر تعداد نقاط شبکه‌ای واقع در درون یک چندضلعی شبکه‌ای (نقاط درونی) برابر i و تعداد نقاط شبکه‌ای واقع بر روی محیط چندضلعی (نقاط مرزی) برابر b باشد، اندازه مساحت برابر است با:

$$S = \frac{b}{2} + i - 1 \Rightarrow 21 = \frac{b}{2} + i - 1 \xrightarrow{i=18} \frac{b}{2} = 4 \Rightarrow b = 8$$

(هنرسه ۱- صفحه‌های ۶۵، ۶۶ و ۶۹ تا ۷۲)

$$\Delta ABA' : MG \parallel BA' \xrightarrow{\text{قضیه اساسی تشابه}} \Delta AMG \sim \Delta ABA'$$

$$\Rightarrow \frac{S_{AMG}}{S_{ABA'}} = \left(\frac{AG}{AA'}\right)^2 = \left(\frac{2}{3}\right)^2 = \frac{4}{9} \quad (2)$$

دو مثلث AMG و APG در ارتفاع رسم شده از رأس A مشترک‌اند، پس داریم:

$$\frac{S_{APG}}{S_{AMG}} = \frac{GP}{MG} = \frac{3}{4} \quad (3)$$

$$(1), (2), (3) \Rightarrow \frac{S_{ABA'}}{S_{ABC}} \times \frac{S_{AMG}}{S_{ABA'}} \times \frac{S_{APG}}{S_{AMG}} = \frac{1}{2} \times \frac{4}{9} \times \frac{3}{4} = \frac{1}{6}$$

$$\Rightarrow \frac{S_{APG}}{S_{ABC}} = \frac{1}{6}$$

(هنرسه ۱- مشابه تمرین ۷ صفحه ۷۳)

(سیما شوکتی)

۵۶- گزینه «۱»

از رأس B بر AC عمود می‌کنیم. مثلث ABH یک مثلث قائم‌الزاویه با یک زاویه حاده 30° است، پس:

$$BH = \frac{1}{2} AB = \frac{1}{2} \times 30 = 15$$

می‌دانیم مجموع فواصل هر نقطه‌ای واقع بر قاعده مثلث متساوی‌الساقین از دو ساق آن، برابر طول ارتفاع وارد بر ساق است، پس داریم:

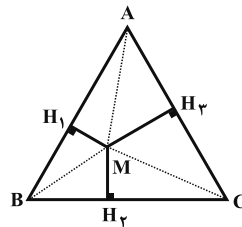
$$PD + 10 = 15 \Rightarrow PD = 5$$

(هنرسه ۱- صفحه ۶۸)

(نصیر مصبی نژاد)

۵۷- گزینه «۳»

$$S = \frac{\sqrt{3}}{4} a^2 = 27\sqrt{3} \Rightarrow a = 6\sqrt{3} \Rightarrow h = \frac{\sqrt{3}}{2} a = 9$$

مجموع فاصله‌های هر نقطه درون مثلث متساوی‌الاضلاع از سه ضلع آن، برابر طول ارتفاع مثلث است، پس در صورتی که $MH_1 + MH_2 = 2$ باشد، آنگاه داریم:

$$\underbrace{MH_1 + MH_2}_{2} + MH_3 = 9 \Rightarrow MH_3 = 9 - 2 = 7$$

(هنرسه ۱- صفحه‌های ۶۸ و ۶۹)

آمار و احتمال

گزینه «۲» - ۶۱

(علی ایمانی)

چون داده‌های جدید به دسته آخر ربطی ندارند (دسته آخر بعد از میانه است)، پس فراوانی دسته آخر تغییر نمی‌کند.

$$\frac{f_5}{n_1} = 0/2 \Rightarrow \frac{f_5}{50} = 0/2 \Rightarrow f_5 = 10$$

حال فراوانی نسبی دسته آخر در داده‌های جدید برابر است با:

$$\frac{f_5}{n_1 + 30} = \frac{10}{50 + 30} = \frac{10}{80} = 0/125$$

(آمار و احتمال - صفحه‌های ۷۰ تا ۷۸، ۸۲ و ۸۳)

گزینه «۲» - ۶۲

(سراسری ریاضی خارج از کشور - ۹۱)

می‌دانیم که همیشه مجموع درصد داده‌ها برابر ۱۰۰ است. پس:

$$17 + 20/5 + 22 + x + 18 = 100 \Rightarrow x = 100 - 77/5 = 22/5$$

$$\theta_4 = 36^\circ \times \frac{22/5}{100} = \frac{22}{5} \times 36^\circ = 160^\circ$$

(آمار و احتمال - صفحه‌های ۷۰ تا ۷۸)

گزینه «۲» - ۶۳

(مسئله فزاینده)

$$\frac{\sum_{i=1}^n x_i}{n} = \bar{x} \Rightarrow \sum_{i=1}^n x_i = 40n$$

$$\frac{\sum_{i=1}^n x'_i}{n} = \frac{(x_1 + x_2 + \dots + x_n) + (1 + 2 + \dots + n)}{n}$$

$$= \frac{40n + \frac{n(n+1)}{2}}{n} \Rightarrow 40 + \frac{n+1}{2} = 90 \Rightarrow \frac{n+1}{2} = 50 \Rightarrow n = 99$$

(آمار و احتمال - صفحه‌های ۸۰ و ۸۱)

گزینه «۱» - ۶۴

(بوار غاتمی)

واریانس تعدادی داده، زمانی برابر صفر است که داده‌ها برابر هم باشند، بنابراین داریم:

$$\begin{cases} x+1=5 \Rightarrow x=4 \\ y+3=5 \Rightarrow y=2 \end{cases}$$

اضافه کردن یک مقدار ثابت به تمام داده‌ها و یا کم کردن یک مقدار ثابت از تمام داده‌ها، واریانس آن‌ها را تغییر نمی‌دهد، بنابراین برای محاسبه واریانس داده‌های ۵، ۵، ۴، ۲، می‌توانیم ابتدا ۵ واحد از همه آن‌ها کم کنیم. در این صورت داریم:

$$0, 0, -1, -3 \Rightarrow \bar{x} = -1$$

$$\sigma^2 = \frac{\sum (x_i - \bar{x})^2}{n} = \frac{(0)^2 + (0)^2 + (-1)^2 + (-3)^2}{4} = \frac{3}{2}$$

(آمار و احتمال - صفحه‌های ۸۷ و ۸۸)

گزینه «۴» - ۶۵

(غشبین قاصه‌فان)

$$\text{واریانس اولیه} = \frac{(x_1 - \bar{x})^2 + (x_2 - \bar{x})^2 + \dots + (x_{16} - \bar{x})^2}{16} = 3$$

$$\Rightarrow (x_1 - \bar{x})^2 + (x_2 - \bar{x})^2 + \dots + (x_{16} - \bar{x})^2 = 48$$

با کم کردن داده‌ای برابر با میانگین از ۱۶ داده اولیه، میانگین داده‌ها تغییر نمی‌کند.

$$\text{واریانس جدید} = \frac{(x_1 - \bar{x})^2 + (x_2 - \bar{x})^2 + \dots + (x_{16} - \bar{x})^2 - (\bar{x} - \bar{x})^2}{15}$$

$$= \frac{48 - 0}{15} = \frac{16}{5} \Rightarrow \frac{16}{5} = \frac{16}{3} = \frac{16}{15}$$

(آمار و احتمال - صفحه‌های ۸۷ و ۸۸)

۶۶- گزینه «۴»

(مرتضی فحیم‌علوی)

میانگین داده‌های ۴، ۵ و ۱۲، برابر ۷ است، پس با حذف این ۳ داده، میانگین ۱۰ داده باقی‌مانده تغییر نکرده و برابر ۷ خواهد بود. واریانس ۱۳ داده اولیه

$$9 = \frac{\sum_{i=1}^{13} (x_i - 7)^2}{13} \Rightarrow \sum_{i=1}^{13} (x_i - 7)^2 = 117$$

$$\Rightarrow \sum_{i=1}^{10} (x_i - 7)^2 + (4-7)^2 + (12-7)^2 + (5-7)^2 = 117$$

$$\Rightarrow \sum_{i=1}^{10} (x_i - 7)^2 = 79$$

در نتیجه واریانس داده‌های باقی‌مانده برابر است با:

$$\sigma^2 = \frac{\sum_{i=1}^{10} (x_i - 7)^2}{10} = \frac{79}{10} = 7.9$$

(آمار و احتمال - صفحه‌های ۱۸۷ و ۱۸۸)

۶۷- گزینه «۴»

(نیلوفر مهدوی)

با توجه به داده‌های سؤال داریم:

$$\bar{x} = \frac{221}{13} = 17$$

$$\sigma^2 = 64 \Rightarrow \sigma = 8$$

$$\Rightarrow \text{ضرب تغییرات} : CV = \frac{\sigma}{\bar{x}} = \frac{8}{17}$$

(آمار و احتمال - صفحه‌های ۹۰ و ۹۱)

۶۸- گزینه «۳»

(رضا بشنره)

میانگین گروه جدید نیز مانند گروه اول برابر ۵ است و از طرفی مجموع مجذورهای «انحراف از میانگین‌ها» در هر دو گروه برابرند که اگر آن را

با S نشان دهیم، آنگاه واریانس‌ها برابر می‌شوند با:

$$\begin{cases} \sigma_1^2 = \frac{S}{8} \\ \sigma_2^2 = \frac{S}{10} \end{cases} \Rightarrow \frac{\sigma_1^2}{\sigma_2^2} = \frac{8}{10} = \frac{4}{5} \Rightarrow \frac{\sigma_1}{\sigma_2} = \frac{2\sqrt{5}}{5}$$

$$\frac{CV_2}{CV_1} = \frac{\frac{\sigma_2}{\bar{x}}}{\frac{\sigma_1}{\bar{x}}} = \frac{\sigma_2}{\sigma_1} = \frac{2\sqrt{5}}{5}$$

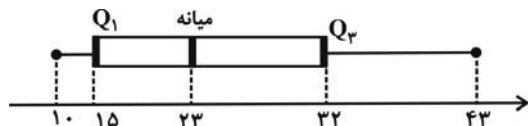
(آمار و احتمال - صفحه‌های ۸۷ تا ۹۱)

۶۹- گزینه «۳»

(هنریک سرکیسیان)

ابتدا داده‌ها را به صورت صعودی مرتب می‌کنیم تا میانه و چارک‌ها مشخص شوند.

$$10, 12, 14, 15, 16, 18, 19, 22, 25, 27, 31, 32, 34, 41, 43$$

بنابراین در نمودار جعبه‌ای نسبت طول دو بخش موردنظر برابر است با:

$$\frac{32 - 22}{22 - 15} = \frac{9}{7}$$

(آمار و احتمال - صفحه‌های ۹۱ و ۹۲)

۷۰- گزینه «۱»

(فرزانه کاکپاش)

در میان ۹ داده آماری، داده پنجم، میانه داده‌ها است و داریم:

$$Q_1 = \frac{x_2 + x_3}{2} \quad Q_3 = \frac{x_7 + x_8}{2}$$

$$x_1, x_2, \boxed{x_3, x_4, x_5, x_6, x_7}, x_8, x_9$$

بنابراین مطابق شکل، دو داده در سمت چپ جعبه، پنج داده در درون جعبه و

دو داده در سمت راست جعبه قرار می‌گیرند. اگر میانگین داده‌های داخل

جعبه را با \bar{x} نمایش دهیم، آنگاه طبق رابطه میانگین موزون داده‌ها داریم:

$$10 = \frac{2 \times 6 + 5\bar{x} + 2 \times 16}{2 + 5 + 2} \Rightarrow 12 + 5\bar{x} + 32 = 90$$

$$\Rightarrow 5\bar{x} = 46 \Rightarrow \bar{x} = 9.2$$

(آمار و احتمال - صفحه‌های ۸۱، ۹۱ و ۹۲)

ریاضیات گسسته

۷۱- گزینه «۱»

(امیرحسین ابومحبوب)

گزینه «۱»: اگر n مضرب ۴ باشد، آنگاه n^2 حتماً مضرب ۸ است. حال اگر n^2 مضرب ۸ باشد در این صورت n نمی‌تواند مضرب ۴ نباشد، زیرا در غیر این صورت n^2 حداکثر مضرب ۴ خواهد شد که بر ۸ بخش‌پذیر نیست! لذا p و q هم‌ارزند.

گزینه «۲»: اگر $n+3$ فرد باشد، آنگاه n زوج است و $6n^2$ نیز زوج می‌باشد ولی عکس آن برقرار نیست، زیرا $6n^2$ همواره زوج است و نمی‌توان زوج یا فرد بودن n و در نتیجه $n+3$ را تعیین کرد.

گزینه «۳»: $2n+3$ همیشه عددی فرد است و نمی‌توان تعیین کرد که n و در نتیجه n^2 از نظر زوج و فرد بودن چگونه است.

گزینه «۴»: اگر n^2+2 زوج باشد n^2 زوج است که در نتیجه n زوج است پس $n+1$ فرد است. در حقیقت p و $q \sim$ هم‌ارزند.

(ریاضیات گسسته- صفحه‌های ۶ تا ۸)

۷۲- گزینه «۲»

(مهمر صدک‌کار)

فرض کنیم $d = (6m-3, 4m+6)$ باشد. در این صورت داریم:

$$(18m-9, 12m+18) = 2(6m-3, 4m+6) = 3d$$

$$\left. \begin{array}{l} d \mid 6m-3 \xrightarrow{\times 2} d \mid 12m-6 \\ d \mid 4m+6 \xrightarrow{\times 3} d \mid 12m+18 \end{array} \right\} \xrightarrow{\text{تفاضل}} d \mid 24$$

از طرفی $6m-3$ عددی فرد است، پس d نمی‌تواند زوج باشد، یعنی

$$d = 1 \text{ یا } d = 3 \text{ است (می‌توان نشان داد به ازای برخی مقادیر } m \text{)}$$

$d = 1$ و برای سایر مقادیر $d = 3$ است. در نتیجه داریم:

$$(12m-6, 8m+12) = 3 \text{ یا } 9$$

(ریاضیات گسسته- صفحه‌های ۹ تا ۱۴)

۷۳- گزینه «۲»

(امیرمهمر کریمی)

راه حل اول:

$$2(ab+a+b) = (a+b+1)^2 - a^2 - b^2 - 1$$

می‌دانیم:

و چون a و b فردند پس $a+b+1$ نیز فرد است و از آنجا که باقی‌مانده تقسیم مجذور هر عدد فرد بر ۸ برابر یک است، داریم:

$$(a+b+1)^2 - a^2 - b^2 - 1 \equiv 1 - 1 - 1 - 1 \equiv -2 \equiv 6$$

راه حل دوم:

$$A = 2(ab+a+b) = 2 \frac{(ab+a+b+1)(ab+a+b-1)}{(a+1)(b+1)} - 2$$

داریم:

چون a و b اعدادی فرد هستند، پس $a = 2a'+1$ و $b = 2b'+1$ و داریم:

$$A = 2(2a'+2)(2b'+2) - 2 = 8(a'+1)(b'+1) - 2$$

پس $A = 8k - 2$ بوده و باقی‌مانده تقسیم آن بر ۸ برابر ۶ می‌باشد.

(ریاضیات گسسته- مشابه تمرین ۱۰ صفحه ۱۶)

۷۴- گزینه «۴»

(امیرمهمر کریمی)

$$1000 \equiv -1 \Rightarrow 1000^{13} \equiv (-1)^{13} \equiv -1$$

$$6 \equiv -1 \Rightarrow 6^8 \equiv (-1)^8 \equiv 1$$

$$\Rightarrow 1000^{13} + 11 \times 6^8 + 2 \equiv -1 + 11 \times 1 + 2 \equiv 12 \equiv 5$$

(ریاضیات گسسته- مشابه مثال صفحه ۲۱)

۷۵- گزینه «۶»

(منوچهر فاضلی)

طبق ویژگی «۶» هم‌نهستی، اگر $ac \equiv bc$ و $(m,c) = 1$ ، آنگاه $a \equiv b$

است.

بنابراین داریم:

$$a^2 + 1 \equiv a^2 - a + 1 \Rightarrow (a+1)(a^2 - a + 1) \equiv a^2 - a + 1$$

$$\Rightarrow x + y \equiv 3 \Rightarrow y + x = 3 \text{ یا } 12$$

$$4yx \cdot 2 \equiv 0 \Rightarrow (2 + x + 4) - (0 + y) \equiv 0$$

$$6 + x - y \equiv 0 \Rightarrow x - y \equiv 5 \Rightarrow x - y = -6 \text{ یا } 5$$

$$\begin{cases} x + y = 12 \\ x - y = -6 \end{cases} \Rightarrow x = 3, y = 9 \Rightarrow 2x + y = 15$$

از سه دستگاه معادلات ممکن دیگر برای این سؤال، مقادیر x و y ، اعدادی منفی و یا کسری به دست می‌آید که امکان پذیر نیست.

(ریاضیات گسسته - صفحه‌های ۱۸ تا ۲۳)

۷۹- گزینه «۴» (امیرمحمدر کریمی)

$$4n - 3 \equiv 11 \Rightarrow 4n \equiv 14 \Rightarrow 2n \equiv 7 \Rightarrow 2n \equiv -6$$

$$\Rightarrow n \equiv -3 \Rightarrow n \equiv 10$$

پس $n = 13k + 10$ است و به ازای $k = 6$ بزرگ‌ترین عدد دو رقمی برای n به دست می‌آید:

$$\Rightarrow \max(n) = 88 \Rightarrow \text{جمع ارقام} = 8 + 8 = 16$$

(ریاضیات گسسته - مشابه مثال صفحه ۲۵)

۸۰- گزینه «۳» (هومن نورائی)

$$x^2 - 4x + 3 \equiv 0 \Rightarrow (x-1)(x-3) \equiv 0$$

اعداد $(x-1)$ و $(x-3)$ با هم ۲ واحد اختلاف دارند، یعنی هر دو زوج یا هر دو فرد هستند. از آنجا که حاصل ضربشان مضرب ۴ است، پس باید هر دو زوج باشند، یعنی x عددی فرد است. در گزینه‌های ۱، ۲ و ۴، جواب‌ها اعدادی فرد و قابل قبول هستند ولی در گزینه ۳، عبارت $4k + 2$ عددی زوج است که قطعاً در معادله فوق صدق نمی‌کند.

(ریاضیات گسسته - صفحه‌های ۲۴ و ۲۵)

$$\frac{+(a^2 - a + 1)}{(a^2 - a + 1, m) = 1} \rightarrow a + 1 \equiv 1 \Rightarrow a \equiv 0$$

(ریاضیات گسسته - صفحه‌های ۱۸ تا ۲۲)

۷۶- گزینه «۱» (هومن نورائی)

معادله هم‌نهشتی $ax \equiv b \pmod{m}$ دارای جواب است اگر و فقط اگر $(a, m) \mid b$ داریم:

$$\text{گزینه «۱»}: 6 \mid 10 \Rightarrow (48, 6)$$

$$\text{گزینه «۲»}: 2 \mid 12 \Rightarrow (4, 6)$$

$$\text{گزینه «۳»}: 3 \mid 75 \Rightarrow (3, 9)$$

$$\text{گزینه «۴»}: 6 \mid 72 \Rightarrow (12, 18)$$

(ریاضیات گسسته - صفحه ۲۵)

۷۷- گزینه «۱» (امیرحسین ابومصوب)

ابتدا محاسبه می‌کنیم که روز اول مهر در این سال چه روزی از هفته است. برای این کار، فاصله اول فروردین تا اول مهر را به دست می‌آوریم. داریم:

$$186 = 30 + \frac{5 \times 21}{7} + 1 = 186$$

مهر اردیبهشت تا شهریور فروردین

$$186 = 7 \times 26 + 4 \equiv 4$$

بنابراین اگر روز یکشنبه معادل صفر فرض شود، روز اول مهر، ۴ روز بعد از آن در هفته، یعنی روز پنجشنبه است. در این صورت دوم مهر، اولین جمعه و در نتیجه ۱۶ مهر سومین جمعه این ماه است.

(ریاضیات گسسته - صفحه ۲۴)

۷۸- گزینه «۲» (سیرمصطفی سیرمصینی)

عدد پنج رقمی داده شده هم مضرب ۹ است و هم مضرب ۱۱، پس:

$$4yx \cdot 2 \equiv 0 \Rightarrow 4 + y + x + 0 + 2 \equiv 0 \Rightarrow 6 + x + y \equiv 0$$

فیزیک ۲

۸۱- گزینه «۴»

(مصطفی کیانی)

چون خط‌های میدان مغناطیسی به قطب‌های A و B وارد شده‌اند، هر دو قطب A و B، قطب S آهنربا می‌باشند. از طرف دیگر، چون تراکم خطوط میدان اطراف آهنربای (۲) بیشتر است لذا میدان اطراف این آهنربا قوی‌تر است و در نتیجه آهنربای (۱) ضعیف‌تر است.

(فیزیک ۲- مغناطیس؛ صفحه‌های ۸۴ تا ۸۸)

۸۲- گزینه «۱»

(سعید طاهری بروجنی)

با استفاده از معادله اندازه نیروی مغناطیسی وارد بر بار متحرک داریم:

$$F = |q|vB \sin \theta$$

پس این نیرو باید توسط نیروی الکتریکی خنثی شود. در نتیجه باید با توجه به این که بار روی خط مستقیم حرکتش را ادامه می‌دهد، اندازه‌اش با اندازه نیروی الکتریکی برابر بوده ولی در جهت مخالف آن باشد. پس داریم:

$$F = |q|vB \sin \theta = |q|E \xrightarrow{\sin \theta=1} B = \frac{E}{v} = \frac{180}{300} = 0.6T$$

جهت نیروی الکتریکی وارد بر ذره درون سو است، پس جهت نیروی مغناطیسی باید برون سو باشد و با استفاده از قانون دست راست، جهت میدان مغناطیسی باید در جهت پایین باشد.

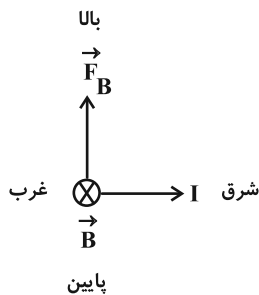
دقت کنید چون حداقل بزرگی میدان مغناطیسی سؤال شده بنابراین: $\sin \theta = 1$

(فیزیک ۲- مغناطیس؛ صفحه‌های ۸۹ و ۹۰)

۸۳- گزینه «۲»

(مصطفی فرارمی)

با توجه به جهت میدان مغناطیسی زمین که در جهت شمال جغرافیایی (درون سو) است و با استفاده از قاعده دست راست داریم:

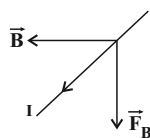
جهت نیروی مغناطیسی وارد بر سیم به سمت بالا است.

(فیزیک ۲- مغناطیس؛ صفحه‌های ۹۱ تا ۹۴)

۸۴- گزینه «۴»

(معدی اسری)

با بستن کلید، طبق قاعده دست راست، آهنربا نیروی \vec{F}_B را به سمت پایین به سیم حامل جریان وارد می‌کند.

بنابراین طبق قانون سوم نیوتون، نیرویی به اندازه \vec{F}_B و رو به بالا، از طرف سیم حامل جریان بر آهنربا وارد می‌شود. در نتیجه قطعاً ترازو عدد کمتری را نشان می‌دهد و داریم:

$$F_B = I\ell B \sin \theta = 20 \times 10 \times 10^{-2} \times 0.5 \times \sin 90^\circ \Rightarrow F_B = 1N$$

بنابراین عددی که ترازو نشان می‌دهد، برابر است با:

$$11N = 12 - 1 = 11N$$

(فیزیک ۲- مغناطیس؛ صفحه‌های ۹۱ تا ۹۴)

۸۵- گزینه «۲»

(رامین شادلویی)

ابتدا تعداد دوره‌های پیچ جدید را محاسبه می‌کنیم:

$$N = \frac{L}{2\pi R} \xrightarrow{L_1=L_2} \frac{N_2}{N_1} = \frac{R_1}{R_2} \Rightarrow \frac{N_2}{500} = \frac{R_1}{2}$$

$$\Rightarrow N_2 = 1000 \text{ دور}$$

با استفاده از رابطه میدان مغناطیسی پیچه داریم:

$$B = \frac{\mu_0 NI}{2R} \Rightarrow \frac{B_2}{B_1} = \frac{N_2}{N_1} \times \left(\frac{R_1}{R_2}\right) = \frac{1000}{500} \times \left(\frac{R_1}{R_2}\right) = 4$$

(فیزیک ۲- مغناطیس: صفحه‌های ۹۷ تا ۹۹)

۸۶- گزینه «۴»

(سعید ارژم)

با توجه به متن کتاب درسی، هر سه مورد صحیح است.

(فیزیک ۲- مغناطیس: صفحه‌های ۹۹ تا ۱۰۱)

۸۷- گزینه «۲»

(پوریا علاقه‌مند)

طبق رابطه اندازه میدان مغناطیسی در سیملوله داریم:

$$B = \frac{\mu_0 NI}{l} \Rightarrow \frac{B}{I} = \frac{\mu_0 N}{l}$$

$$\frac{B}{I} = \frac{\Delta B}{\Delta I} = \frac{1 \times 10^{-4}}{2} = \frac{1}{2} \times 10^{-4} \text{ (واحد SI)}$$

$$\Rightarrow \frac{\mu_0 N}{l} = \frac{1}{2} \times 10^{-4} \Rightarrow \frac{4\pi \times 10^{-7} \times N}{2} = \frac{1}{2} \times 10^{-4} \Rightarrow N = \frac{250}{\pi}$$

$$\Rightarrow L = N(2\pi R) = \frac{250}{\pi} \times 2\pi \times \frac{5}{100} = 25 \text{ m}$$

(فیزیک ۲- مغناطیس: صفحه‌های ۹۹ و ۱۰۰)

۸۸- گزینه «۴»

(پوریا علاقه‌مند)

مواد فرومغناطیسی سخت مناسب استفاده در آهنرباهای الکتریکی نیستند.

آلیاژهای نیکل از جمله این مواد هستند.

(فیزیک ۲- مغناطیس: صفحه‌های ۱۰۲ و ۱۰۳)

۸۹- گزینه «۳»

(مهمرسین یوان)

در اتصال به B، فقط سیم‌های سمت چپ لغزنده در مدار قرار دارند (۳N)

و در اتصال به C، کل سیم در مدار قرار دارد (۴N). بنابراین طول مقاومت

رئوستا افزایش یافته و در نتیجه جریان عبوری از سیملوله کاهش می‌یابد.

$$B = \mu_0 \frac{N}{l} I \rightarrow \text{ثابت } \ell, N$$

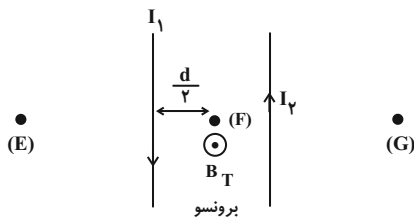
$$\frac{B_2}{B_1} = \frac{I_2}{I_1} \xrightarrow{I = \frac{V}{R}} \frac{B_2}{B_1} = \frac{R_1}{R_2} \xrightarrow{R = \frac{\rho \ell}{A}} \frac{R_1}{R_2} \xrightarrow{\text{ثابت } \rho, A}$$

$$\frac{B_2}{B_1} = \frac{\ell_1}{\ell_2} = \frac{N_1}{N_2} = \frac{3N}{4N} = \frac{3}{4}$$

(فیزیک ۲- مغناطیس: صفحه‌های ۹۹ تا ۱۰۱)

۹۰- گزینه «۱»

(مهمرعلی راست‌پیمان)

در نقطه (F)، \vec{B}_1 و \vec{B}_2 هر دو برون‌سو بوده، بنابراین میدان مغناطیسی

برایند برون‌سو است.

در نقطه (G)، \vec{B}_1 درون‌سو و \vec{B}_2 برون‌سو است. از آنجایی که

$$|\vec{B}_1| > |\vec{B}_2| \text{، بنابراین } \vec{B}_G \text{ درون‌سو است.}$$

در نقطه (E)، \vec{B}_1 درون‌سو و \vec{B}_2 برون‌سو است. از آنجایی که

$$|\vec{B}_1| > |\vec{B}_2| \text{ است، بنابراین } \vec{B}_E \text{ نیز درون‌سو است.}$$

(فیزیک ۲- مغناطیس: صفحه‌های ۹۴ تا ۹۶)

فیزیک ۳

۹۱- گزینه «۲»

(زهره آقاممیری)

موارد الف، ب و ت نادرست‌اند.

بررسی موارد:

الف) نادرست: فقط در لحظه t_1 جهت بردار مکان عوض می‌شود.

ب) نادرست: در لحظه‌های t_p و t_p جهت حرکت عوض می‌شود.

پ) درست: شیب خط مماس بر نمودار مکان - زمان برابر با سرعت متحرک

است. در لحظه t_p شیب مماس برابر صفر است، پس $v_p = 0$ و در لحظه

t_1 شیب مثبت است، پس $v_1 > 0$. برای محاسبه شتاب متوسط داریم:

$$a_{av} = \frac{v_2 - v_1}{\Delta t} = \frac{0 - v_1}{\Delta t} < 0$$

ت) نادرست: در لحظه صفر، $x_0 < 0$ و در لحظه t_p ، $x_p > 0$ است.

بنابراین برای محاسبه سرعت متوسط داریم:

$$v_{av} = \frac{x_p - x_0}{\Delta t} \neq 0$$

(فیزیک ۳- حرکت بر خط راست: صفحه‌های ۲ تا ۱۳)

۹۲- گزینه «۲»

(بهنام رستمی)

در حرکت با شتاب ثابت می‌توان نوشت:

$$\Delta x = \frac{v + v_0}{2} \Delta t \Rightarrow 50 = \frac{0 + v_0}{2} \times 10$$

$$\Rightarrow v_0 = 10 \frac{m}{s}$$

(فیزیک ۳- حرکت بر خط راست: صفحه‌های ۱۵ تا ۲۱)

(مکمل مثال ۱-۱- صفحه ۱۶ کتاب درسی)

۹۳- گزینه «۲»

(پوریا علاقه‌مند)

برای محاسبه جابه‌جایی متحرک در ۴s اول حرکت، داریم:

$$x = 2t^2 - 8t + 10 \xrightarrow{\Delta x = x - x_0} \Delta x = 2t^2 - 8t$$

$$\xrightarrow{t=4s} \Delta x = 2 \times 4^2 - 8 \times 4 = 0$$

چون شتاب و سرعت اولیه ناهم‌نام هستند و سرعت در لحظه $t = 2s$ برابر

با صفر است، بنابراین حرکت ابتدا کندشونده و سپس تندشونده است.

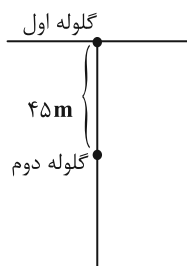
(فیزیک ۳- حرکت بر خط راست: صفحه‌های ۱۵ تا ۲۱)

۹۴- گزینه «۱»

(رامین شارلویی)

گلوله اول ۲ ثانیه زودتر حرکت کرده، یعنی ۲

ثانیه بیشتر در راه بوده است.

$$t_1 = (t_2 + 2)s \quad (I)$$

در ضمن، مکان گلوله اول ۴۵ متر بیشتر بوده

$$(y_1 = y_2 + 45m) \text{ و جهت مثبت را رو به}$$

پایین فرض می‌کنیم.

$$y_1 = y_2 + 45 \Rightarrow \frac{1}{2}gt_1^2 = \frac{1}{2}gt_2^2 + 45$$

$$(I) \Rightarrow 5(t_2 + 2)^2 = 5t_2^2 + 45 \Rightarrow t_2^2 + 4t_2 + 4 = t_2^2 + 9$$

و زمان گلوله اول

$$\Rightarrow t_2 = 1/25s \Rightarrow t_1 = t_2 + 2 \Rightarrow t_1 = 1/25 + 2 = 3/25s$$

(فیزیک ۳- حرکت بر خط راست: صفحه‌های ۲۱ تا ۲۴)

۹۵- گزینه «۱»

(مسعود قره‌فانی)

برای به‌دست آوردن h از دو معادله زیر کمک می‌گیریم:

$$y = \frac{1}{2}gt^2 \Rightarrow \begin{cases} h = 5t^2 & \text{کل حرکت} \\ h - 80 = 5(t-2)^2 & \text{از شروع تا ۲ ثانیه آخر} \end{cases}$$

$$\Rightarrow 5t^2 - 80 = 5(t-2)^2$$

$$\Rightarrow t^2 - 16 = t^2 - 4t + 4 \Rightarrow 4t = 20 \Rightarrow t = 5s$$

(متمرعلی راست پیمان)

۹۹- گزینه «۲»

نیروی خالصی که به جسم وارد می‌شود، برابر است با:

$$\vec{F}_{net} = \vec{F}_1 + \vec{F}_2 + \vec{F}_3 = 7\vec{j} + 38\vec{i} - 14\vec{i}$$

$$\Rightarrow \vec{F}_{net} = 24\vec{i} + 7\vec{j} \Rightarrow F_{net} = \sqrt{24^2 + 7^2}$$

$$\Rightarrow F_{net} = 25N$$

طبق قانون دوم نیوتون داریم:

$$F_{net} = ma \Rightarrow 25 = 12 / \Delta a \Rightarrow a = 2 \frac{m}{s^2}$$

(فیزیک ۳- دینامیک و حرکت دایره‌ای: صفحه‌های ۳۲ تا ۳۴)

(مشابه مثال ۲-۲ صفحه ۳۴ کتاب درسی)

(امسان ممدری)

۱۰۰- گزینه «۲»

عامل حرکت شخص به سمت راست، نیرویی است که واگن به شخص برای

حرکت به سمت راست وارد می‌کند. شخص واگن را با پای خود به سمت

چپ هل می‌دهد و بنابراین طبق قانون سوم نیوتون، واگن نیز شخص را به

سمت راست هل می‌دهد و باعث حرکت شخص می‌شود. اندازه این نیرو برابر

است با: $F = ma = (60 \times 0 / 8)N$

طبق قانون سوم نیوتون، همین مقدار نیرو به سمت چپ به واگن اعمال

می‌شود و اندازه شتاب واگن که به سمت چپ است، برابر است با:

$$F = F' \Rightarrow F' = m'a' \Rightarrow 60 \times 0 / 8 = 24 \cdot a' \Rightarrow a' = 0 / 2 \frac{m}{s^2}$$

(فیزیک ۳- دینامیک و حرکت دایره‌ای: صفحه‌های ۳۲ تا ۳۵)

بنابراین ارتفاع h برابر است با: $h = 5 \times 5^2 = 125m$

اندازه سرعت برخورد به زمین در لحظه $t = 5s$ برابر است با:

$$v = gt = 10 \times 5 = 50 \frac{m}{s}$$

(فیزیک ۳- حرکت بر فط، راست: صفحه‌های ۲۱ تا ۲۴)

۹۶- گزینه «۳» (مسعود قره‌فانی)

علت پدیده‌های گزینه‌های ۱ و ۲ و ۴ قانون اول نیوتون (لختی) است، در

حالی که علت پدیده گزینه ۳ قانون سوم نیوتون (عمل و عکس‌العمل)

می‌باشد.

(فیزیک ۳- دینامیک و حرکت دایره‌ای: صفحه‌های ۳۰ تا ۳۵)

۹۷- گزینه «۴» (عبدالرضا امینی نسب)

هنگامی که کامیون به سمت چپ شروع به حرکت می‌کند، وزنه آونگ به

سبب لختی، تمایل به حفظ حالت اولیه خود (سکون) دارد و بنابراین به سمت

راست منحرف می‌شود. این پدیده با قانون اول نیوتون قابل توجیه است.

(فیزیک ۳- دینامیک و حرکت دایره‌ای: صفحه‌های ۳۰ تا ۳۲)

۹۸- گزینه «۳» (علیرضا کونه)

چون کشتی با سرعت ثابت و در راستای افقی در حال حرکت است، لذا

شتاب آن صفر است. همچنین کشتی در راستای قائم حرکت نمی‌کند،

بنابراین شتاب آن در راستای قائم نیز صفر است، بنابراین با توجه به قانون

اول نیوتون کشتی در حال تعادل است و در نتیجه: $F_1 = F_2, F_3 = F_4$

(فیزیک ۳- دینامیک و حرکت دایره‌ای: صفحه‌های ۳۰ تا ۳۲)

(مشابه پرسش ۲-۱ صفحه ۳۱ کتاب درسی)

فیزیک ۱

گزینه ۲» ۱۰۱-

(امیرمهر عبودی)

گزینه ۲» صحیح است.

بررسی گزینه‌های نادرست:

گزینه ۱» کاربرد دماسنج بیشینه-کمینه در مراکز پرورش گل و گیاه، هواشناسی و باغداری است و در صنعت از این نوع دماسنج استفاده نمی‌شود.

گزینه ۳» دلیل انتخاب دماسنج‌های معیار بالا بودن دقت اندازه‌گیری آن‌ها می‌باشد، نه دسترسی آسان و همگانی.

گزینه ۴» به‌عنوان مثال آب در دمای صفر تا ۴°C با افزایش دما، منبسط نمی‌شود؛ برخی از مواد دیگر مثل پلاستیک‌ها نیز چنین خاصیتی را نشان می‌دهند.

(فیزیک ۱- دما و گرما؛ صفحه‌های ۸۴ تا ۸۷)

گزینه ۱» ۱۰۲-

(عرفان عسکریان‌پایمان)

طبق رابطه $\Delta L = \alpha L_1 \Delta \theta$ ، با کاهش دما، فاصله هر دو نقطه دلخواه روی این صفحه کاهش خواهد یافت.

(فیزیک ۱- دما و گرما؛ صفحه‌های ۸۸ و ۸۹)

گزینه ۱» ۱۰۳-

(مهری شریفی)

$$\left. \begin{aligned} \Delta T = -72K \\ \Delta T = \Delta \theta \end{aligned} \right\} \Rightarrow \Delta \theta_A = -72^\circ C \quad (1)$$

$$\left. \begin{aligned} \Delta F = +72^\circ F \\ \Delta F = 1/18 \Delta \theta \end{aligned} \right\} \Rightarrow 1/18 \Delta \theta_B = 72$$

$$\Rightarrow \Delta \theta_B = 40^\circ C \quad (2)$$

$$(1), (2) : \left\{ \begin{aligned} \theta_{2A} - \theta_{1A} &= -72 \\ \theta_{2B} - \theta_{1B} &= 40 \\ \theta_{1A} &= \theta_{1B} \end{aligned} \right\} \Rightarrow \theta_{2B} - \theta_{2A} = 112^\circ C$$

(فیزیک ۱- دما و گرما؛ صفحه‌های ۸۴ و ۸۵)

گزینه ۳» ۱۰۴-

(مصطفی کیانی)

ابتدا دما برحسب درجه فارنهایت را به درجه سلسیوس تبدیل می‌کنیم:

$$F = \frac{9}{5}\theta + 32 \xrightarrow{F=50^\circ F} 50 = \frac{9}{5}\theta + 32$$

$$\Rightarrow \theta = 10^\circ C \Rightarrow T = 10^\circ C$$

اکنون با استفاده از رابطه $\Delta L = \alpha L_1 \Delta T$ ، تغییر طول میله در حالت دوم را به‌دست

می‌آوریم. با توجه به شکل، در بازه دمایی $T_1 = 0^\circ C$ تا $T_2 = 100^\circ C$ ، تغییر

طول میله برابر با $\Delta L = 100/2 - 100 = 0/2 \text{ cm}$ است. برای بازه

دمایی $T_1 = 0^\circ C$ تا $T_2 = 50^\circ F = 10^\circ C$ ، چون ضریب انبساط

طولی ثابت است، می‌توان نوشت:

$$\Delta L = \alpha L_1 \Delta T \xrightarrow{L_1, \alpha \text{ ثابتند}} \frac{\Delta L'}{\Delta L} = \frac{\Delta T'}{\Delta T}$$

$$\Rightarrow \frac{\Delta L'}{0/2} = \frac{10}{100} \Rightarrow \Delta L' = 0/02 \text{ cm}$$

بنابراین طول میله در دمای $50^\circ F = 10^\circ C$ برابر است با:

$$L'_2 = L_1 + \Delta L' = 100 + 0/02 \Rightarrow L'_2 = 100/02 \text{ cm}$$

(فیزیک ۱- دما و گرما؛ صفحه‌های ۸۴ تا ۹۰)

گزینه ۲» ۱۰۵-

(مهمرضا شیروانی‌زاده)

طبق رابطه تغییر سطح در اثر تغییر دما داریم:

$$\Delta A = A_1 (\gamma \alpha) \Delta \theta$$

$$\Rightarrow \frac{\Delta A}{A_1} = \gamma \alpha \Delta \theta \Rightarrow \frac{0/2}{100} = 2 \times (4 \times 10^{-5}) \times \Delta \theta$$

$$\Rightarrow \Delta \theta = 25^\circ C$$

در انبساط، دما باید افزایش یابد.

(فیزیک ۱- دما و گرما؛ صفحه ۹۲)

۱-۶ - گزینه ۲»

(مصطفی کیانی)

چون تمام گرمای تولید شده توسط گرم کن را مجموعه گرماسنج و آب جذب می‌کند، ابتدا با استفاده از رابطه‌های زیر گرمای کل را می‌یابیم. دقت کنید بخشی از گرمای گرم کن توسط آب و بخشی دیگر توسط گرماسنج جذب می‌شود.

$$Q_{\text{کل}} = Q_{\text{آب}} + Q_{\text{گرماسنج}} \Rightarrow Q_{\text{کل}} = mc\Delta T + C\Delta T$$

$$m=200g=0.2kg, c=4200 \frac{J}{kg.K} \Rightarrow Q_{\text{کل}} = 0.2 \times 4200 \times 50 + 180 \times 50$$

$$\Delta T = 60 - 10 = 50^\circ C, C = 180 \frac{J}{^\circ C}$$

$$Q_{\text{کل}} = 42000 + 9000 \Rightarrow Q_{\text{کل}} = 51000 J$$

اکنون با استفاده از رابطه $P = \frac{Q}{\Delta t}$ ، زمان را می‌یابیم. داریم:

$$\Delta t = \frac{Q_{\text{کل}}}{P} = \frac{P=170W}{Q_{\text{کل}}=51000J} \Rightarrow \Delta t = \frac{51000}{170}$$

$$\Rightarrow \Delta t = 300s = 5 \text{ min}$$

(فیزیک ۱- دما و گرما: صفحه‌های ۹۷ تا ۹۹)

۱-۷ - گزینه ۳»

(موری شریفی)

گرمایی که m_1 گرم آب می‌گیرد تا تبخیر سطحی رخ دهد، باعث

انجماد m_2 گرم آب به یخ می‌شود:

$$m = m_1 + m_2$$

$$Q_{\text{تبخیر سطحی}} = |Q_{\text{انجماد}}| \Rightarrow m_1 L_V = m_2 L_F \Rightarrow \frac{m_2}{m_1} = \frac{L_V}{L_F}$$

(فیزیک ۱- دما و گرما: صفحه‌های ۱۰۳ تا ۱۱۱)

۱-۸ - گزینه ۲»

(غلامرضا مصبی)

$$Q = mc\Delta\theta \Rightarrow 42000 = m \times 2100 \times (273 - 263) \Rightarrow m = 2kg$$

$$Q' = mL_F \Rightarrow (714 - 42) \times 10^3 = 2 \times L_F \Rightarrow L_F = 336000 \frac{J}{kg}$$

$$Q'' = m' L_F \Rightarrow 168 \times 10^3 = m' L_F$$

$$\Rightarrow m' = \frac{168000}{336000} = 0.5 kg$$

$$\text{جرم ذوب نشده} = m - m' = 2 - 0.5 = 1.5 kg$$

(فیزیک ۱- دما و گرما: صفحه‌های ۹۷ تا ۹۹ و ۱۰۴ تا ۱۰۶)

۱-۹ - گزینه ۴»

(عبداله فقه‌زاده)

هر جسم در هر دمایی تابش الکترومغناطیسی گسیل می‌کند و به همین دلیل به این نوع تابش‌ها، تابش گرمایی می‌گویند. تابش گرمایی در دماهای زیر حدود $500^\circ C$ عمدتاً به صورت تابش فروسرخ است که نامرئی است.

(فیزیک ۱- دما و گرما: صفحه‌های ۱۱۵ و ۱۱۶)

۱۱-۰ - گزینه ۴»

(پوریا علاقه‌مند)

چون گاز کامل است، از معادله حالت گازهای آرمانی استفاده می‌کنیم.

$$\text{حالت (۱): } P_1 V_1 = n_1 R T_1$$

$$\text{حالت (۲): } P_2 V_2 = n_2 R T_2$$

$$\frac{P_2}{P_1} \times \frac{V_2}{V_1} = \frac{n_2}{n_1} \times \frac{T_2}{T_1}$$

$$\frac{V_2=9, T_2=6}{V_1=1, T_1=9} \rightarrow 1 \times 9 = \frac{n_2}{n_1} \times 6 \Rightarrow \frac{n_2}{n_1} = \frac{3}{2}$$

$$n = \frac{m}{M} \Rightarrow m = nM$$

$$\Rightarrow \frac{m_2}{m_1} = \frac{n_2}{n_1} \times \frac{M_2}{M_1} \xrightarrow{M_2=M_1} \frac{m_2}{m_1} = \frac{3}{2}$$

$$\xrightarrow{m_1=x} m_2 = \frac{3}{2}x$$

جرم حالت دوم گاز، $\frac{3}{2}x$ گرم است، یعنی $\frac{3}{2}x$ گرم به جرم گاز حالت اولیه

اضافه شده است.

(فیزیک ۱- دما و گرما: صفحه‌های ۱۲۲ و ۱۲۳)

شیمی ۲

گزینه ۱» - ۱۱۱

(سیرممنبر معروفی)

$$\frac{\bar{R}_A}{A \text{ ضریب}} = \frac{\bar{R}_C}{C \text{ ضریب}} \Rightarrow \frac{0/8}{1} = \frac{\bar{R}_C}{3}$$

$$\Rightarrow \bar{R}_C = 2/4 \text{ mol} \cdot \text{min}^{-1}$$

$$\bar{R}_C = \frac{\Delta n_C}{\Delta t} \Rightarrow 2/4 = \frac{52/48 - 0}{t - 0} \Rightarrow t \simeq 0/52 \text{ min} = 32s$$

(شیمی ۲- در پی غذای سالم: صفحه‌های ۹۲ و ۹۳)

گزینه ۱» - ۱۱۲

(سالار ملکی)

با توجه به واکنش موازنه شده، کاهش جرم مخلوط واکنش مربوط به ماده گازی خارج شده از ظرف است.

جرم CO_2 تولید شده در بازه زمانی داده شده برابر است با:

$$CO_2 \text{ جرم} = 3/3g$$

مقدار گلوکز مصرف شده:

$$?g C_6H_{12}O_6 = 3/3g CO_2 \times \frac{1 \text{ mol } CO_2}{44g CO_2}$$

$$\times \frac{1 \text{ mol } C_6H_{12}O_6}{2 \text{ mol } CO_2} \times \frac{180g C_6H_{12}O_6}{1 \text{ mol } C_6H_{12}O_6} = 6/75g C_6H_{12}O_6$$

(شیمی ۲- در پی غذای سالم: صفحه‌های ۸۵ تا ۹۰)

گزینه ۴» - ۱۱۳

(شاهر پویان نظر)

افزودن دو قطره از محلول پتاسیم دیدید به محلول H_2O_2 در دمای اتاق سبب افزایش سرعت تولید گاز اکسیژن می‌شود.

(شیمی ۲- در پی غذای سالم: صفحه‌های ۸۰ تا ۸۳)

گزینه ۲» - ۱۱۴

(حسن لشکری)

$$\bar{R}_{0-20} = \frac{\bar{R}_{HI}}{2} = \frac{4 \times 0/1}{2 \times 20} = \frac{0/2}{20} \quad (1)$$

$$\bar{R}_{20-40} = \frac{\bar{R}_{HI}}{2} = \frac{(6-4) \times 0/1}{2 \times 20} = \frac{0/1}{20}$$

$$\bar{R}_{0-20} = 2\bar{R}_{20-40}$$

(۲) مجموع شمار مولکول‌های دو اتمی، یعنی H_2 ، I_2 و HI در طول واکنش تغییر نمی‌یابد.

$$\bar{R}_{H_2} = \frac{-\Delta n(H_2)}{\Delta t} = \frac{0/3 \text{ mol}}{40 \text{ min}} = 0/0075 \text{ mol} \cdot \text{min}^{-1} \quad (3)$$

$$= 1/25 \times 10^{-4} \text{ mol} \cdot \text{s}^{-1}$$

$$\bar{R}_{\text{واکنش}} = + \frac{\Delta n(HI)}{2\Delta t} = - \frac{\Delta n(H_2)}{\Delta t} \quad (4)$$

(شیمی ۲- در پی غذای سالم: صفحه‌های ۸۵ تا ۹۳)

گزینه ۱» - ۱۱۵

(حسن لشکری)

$$\bar{R}_{HCl} = 0/36 \text{ mol} \cdot \text{min}^{-1} \rightarrow \bar{R}_{CaCO_3} = 0/18 \text{ mol} \cdot \text{min}^{-1}$$

$$\Delta n CaCO_3 = 60g CaCO_3 \times \frac{50}{100} \times \frac{1 \text{ mol } CaCO_3}{100g CaCO_3}$$

$$= 0/3 \text{ mol } CaCO_3$$

$$\bar{R} = \frac{\Delta n}{\Delta t} \rightarrow 0/18 \text{ mol} \cdot \text{min}^{-1} = \frac{0/3 \text{ mol}}{\Delta t}$$

$$\Rightarrow \Delta t \simeq 1/67 \text{ min} = 100s$$

$$? LCO_2 = 60g CaCO_3 \times \frac{50}{100} \times \frac{1 \text{ mol } CaCO_3}{100g CaCO_3}$$

$$\times \frac{1 \text{ mol } CO_2}{1 \text{ mol } CaCO_3} \times \frac{22/4 L CO_2}{1 \text{ mol } CO_2} = 6/72 L CO_2$$

(شیمی ۲- در پی غذای سالم: صفحه‌های ۸۵ تا ۸۸)

۱۱۶- گزینه «۲»

(امین نوروزی)

ابتدا مقدار $\text{Al}_2(\text{SO}_4)_3$ مصرف شده را تعیین می‌کنیم:

$$? \text{ mol Al}_2(\text{SO}_4)_3 = 160 \text{ L SO}_3 \times \frac{1 \text{ g SO}_3}{1 \text{ L SO}_3} \times \frac{1 \text{ mol SO}_3}{80 \text{ g SO}_3}$$

$$\times \frac{1 \text{ mol Al}_2(\text{SO}_4)_3}{2 \text{ mol SO}_3} = 1/2 \text{ mol Al}_2(\text{SO}_4)_3$$

مقدار باقی‌مانده $\text{Al}_2(\text{SO}_4)_3$ برابر است با:

$$\text{مقدار باقی‌مانده} = 1/4 - 1/2 = 0/2 \text{ mol}$$

با توجه به نمودار زمان لازم برای رسیدن به $0/2$ مول آلومینیم سولفات برابر با 10 دقیقه است.

(شیمی ۲- در پی غذای سالم: صفحه‌های ۸۵ تا ۸۸)

۱۱۷- گزینه «۲»

(ممد رضا پوریاوید)

تنها عبارت دوم نادرست است.

فلز مس با یون‌های روی واکنش نمی‌دهد.

(شیمی ۲- در پی غذای سالم: صفحه‌های ۸۶ تا ۸۹ و ۹۱)

۱۱۸- گزینه «۱»

(سالار ملکی)

ساختار داده شده مربوط به کلسترول است.

کلسترول دارای گروه OH می‌باشد و نوعی الکل است و با توجه به داشتن پیوند

دوگانه کربن- کربن سیر نشده نیز می‌باشد.

(شیمی ۲- در پی غذای سالم: صفحه ۹۶)

۱۱۹- گزینه «۱»

(حسن لشکری)

با توجه به نمودار در ثانیه 20 ام شمار مول‌های A و B با هم برابر است. اگر

مقدار مول مصرف شده A تا این لحظه را برابر با $2x$ در نظر بگیریم، مقدار

مول B تولید شده برابر با $2x$ خواهد بود. بنابراین می‌توان نوشت:

$$6 - 2x = 2x \Rightarrow 6 = 4x \Rightarrow x = 1/2 \text{ mol}$$

$$\bar{R} = \frac{\bar{R}_B}{2} = \frac{\Delta n}{2 \Delta t} = \frac{2 \times 1/2 \text{ mol}}{2 \times \frac{20}{60} \text{ min}} = 3/6 \text{ mol} \cdot \text{min}^{-1}$$

(شیمی ۲- در پی غذای سالم: صفحه‌های ۸۵ تا ۹۳)

۱۲۰- گزینه «۱»

(حسن لشکری)

ابتدا مقدار گاز CO_2 تولید شده را با توجه به گلوکز مصرف شده تعیین می‌کنیم:

$$\text{گلوکز} \times \frac{1 \text{ mol}}{180 \text{ g}} \times \frac{26}{100} \times \frac{45 \text{ g}}{100 \text{ g}} \times \frac{10^6 \text{ g}}{1 \text{ ton}} \times \text{پسماند}$$

$$\times \frac{2 \text{ mol CO}_2}{1 \text{ mol گلوکز}} \times \frac{22/4 \text{ L CO}_2}{1 \text{ mol CO}_2} = 80640 \text{ L CO}_2$$

$$\bar{R}(\text{CO}_2) = \frac{\text{حجم گاز}}{\text{زمان}} = \frac{80640 \text{ L}}{56 \times 60 \text{ s}} = 24 \text{ L} \cdot \text{s}^{-1}$$

(شیمی ۲- در پی غذای سالم: صفحه‌های ۸۵ تا ۹۰)

شیمی ۳

۱۲۱- گزینه «۲»

(عمید زبئی)

بررسی گزینه‌ها:

گزینه «۱»: صابون‌های مایع نمک پتاسیم یا آمونیوم اسیدهای چرب هستند.
گزینه «۲»: مطابق متن صفحه ۷ کتاب درسی
گزینه «۳»: جزء کاتیونی در پاک‌کنندگی تأثیری ندارد.
گزینه «۴»:

(شیمی ۳- مولکول‌ها در فرمت تدرستی: صفحه‌های ۵ تا ۸)

(مطابق فور را بیازمایید صفحه ۷ کتاب درسی)

۱۲۲- گزینه «۲»

(مهمرسن مهمرزاده‌مقدم)

با توجه به آنکه اسید ضعیف است می‌توان از رابطه زیر استفاده کرد:

$$K_a = \frac{[H^+]^2}{M}$$

ابتدا غلظت H^+ را تعیین می‌کنیم:

$$pH = 4 \Rightarrow [H^+] = 10^{-4} \text{ mol.L}^{-1}$$

$$2 \times 10^{-7} = \frac{10^{-8}}{M} \Rightarrow M = 0.5 \text{ mol.L}^{-1}$$

حال داریم:

مقدار اسید مورد نیاز برابر است با:

$$? \text{ gHA} = 1 \text{ L} \times \frac{0.5 \text{ mol HA}}{1 \text{ L}} \times \frac{6 \text{ gHA}}{1 \text{ mol HA}} = 3 \text{ gHA}$$

(شیمی ۳- مولکول‌ها در فرمت تدرستی: صفحه‌های ۲۰ تا ۲۶)

۱۲۳- گزینه «۳»

(حسن رهمتی‌کوکنده)

$$pH = 2 \Rightarrow [H^+] = 10^{-2} \text{ mol.L}^{-1}$$

$$? \text{ g HI} = 1 \text{ L} \times \frac{10^{-2} \text{ mol HI}}{1 \text{ L}} \times \frac{1 \text{ mol HI}}{1 \text{ mol HI}}$$

$$\times \frac{128 \text{ g HI}}{1 \text{ mol HI}} = 1.28 \text{ g HI}$$

(شیمی ۳- مولکول‌ها در فرمت تدرستی: صفحه‌های ۲۴ تا ۲۸)

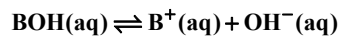
۱۲۴- گزینه «۴»

(عمید زبئی)

ابتدا غلظت مولی باز را محاسبه می‌کنیم:

$$[M_{BOH}] = \frac{n}{V} = \frac{0.5 \text{ g} \times \frac{1 \text{ mol}}{50 \text{ g}}}{2} = 0.005 \text{ mol.L}^{-1}$$

در ادامه با استفاده از رابطه ثابت یونش باز (K_b)، غلظت مولی یون هیدروکسید تولید شده را محاسبه می‌کنیم. با توجه به آنکه ثابت یونش عدد کوچکی است می‌توان از غلظت $[OH^-]$ در مخرج صرف‌نظر کرد.

$$K_b = \frac{[B^+][OH^-]}{[BOH]} \Rightarrow 5 \times 10^{-5} = \frac{[OH^-]^2}{0.005}$$

$$\Rightarrow [OH^-]^2 = 25 \times 10^{-8} \Rightarrow [OH^-] = 5 \times 10^{-4} \text{ mol.L}^{-1}$$

حال غلظت یون H^+ را از روی OH^- محاسبه می‌کنیم:

$$[H^+] \times [OH^-] = 10^{-14} \Rightarrow [H^+] \times 5 \times 10^{-4} = 10^{-14}$$

$$\Rightarrow [H^+] = 2 \times 10^{-11} \text{ mol.L}^{-1}$$

(شیمی ۳- مولکول‌ها در فرمت تدرستی: صفحه‌های ۲۰ تا ۲۸)

(مطابق با هم بیندیشیم صفحات ۲۶ تا ۲۸ کتاب درسی)

۱۲۵- گزینه «۱»

(مهمرسن مهمرزاده‌مقدم)

ابتدا غلظت H^+ را محاسبه می‌کنیم:

$$pH = 2/3 \Rightarrow [H^+] = 5 \times 10^{-3} \text{ mol.L}^{-1}$$

با توجه به رابطه K_a داریم:

$$K_a = \frac{[H^+]^2}{M - [H^+]} \Rightarrow 0.5 = \frac{(5 \times 10^{-3})^2}{M - 5 \times 10^{-3}}$$

$$\Rightarrow M = 55 \times 10^{-4} \text{ mol.L}^{-1}$$

$$? \text{ gHA} = 1 \text{ L} \times \frac{55 \times 10^{-4} \text{ mol HA}}{1 \text{ L}} \times \frac{114 \text{ gHA}}{1 \text{ mol HA}}$$

$$= 0.627 \text{ gHA} = 627 \text{ mg HA}$$

(شیمی ۳- مولکول‌ها در فرمت تدرستی: صفحه‌های ۲۰ تا ۲۸)

۱۲۶- گزینه «۳»

(مهمر پارسا فراهانی)

طبق گفته سوال:

$$\frac{[OH^-]}{[H^+]} = 16 \times 10^4 \Rightarrow [OH^-] = 16 \times 10^4 [H^+]$$

$$\xrightarrow[\text{در } [H^+]]{\text{طرفین ضرب}} \underbrace{[H^+][OH^-]}_{10^{-14}} = 16 \times 10^4 [H^+]^2$$

$$10^{-14} = 16 \times 10^4 [H^+]^2 \Rightarrow [H^+]^2 = \frac{10^{-18}}{16} \xrightarrow{\sqrt{\quad}} [H^+] = \frac{10^{-9}}{4}$$

$$= 25 \times 10^{-11} \text{ mol.L}^{-1}$$

(شیمی ۳- مولکول‌ها در فرمت تدرستی: صفحه‌های ۲۶ تا ۲۸)

(مطابق با هم بیندیشیم صفحه‌های ۲۶ و ۲۷ کتاب درسی)

۱۲۷- گزینه «۳»

(امیرمسین طبیی)

موارد «الف» و «پ» جمله داده شده را به نادرستی تکمیل می کنند.

بررسی همه موارد:

الف) هرچه دمای آب بیشتر باشد، پاک کنندگی نیز بیشتر خواهد بود؛ در نتیجه درصد لکه باقیمانده کاهش می یابد. بنابراین رابطه معکوس بین درصد لکه باقیمانده پس از شستشو و دمای آب وجود دارد.

ب) می دانیم که پاک کننده های صابونی با یون های موجود در آب سخت واکنش می دهند و بنابراین بین میزان کف کردن پاک کننده صابونی و میزان

یون های Ca^{2+} موجود در آب سخت، رابطه معکوس وجود دارد.

پ) هرچه درجه یونش یک اسید بیشتر باشد در آب بیشتر یونش پیدا کرده و یون های بیشتری تولید می کند و در نتیجه رسانایی الکتریکی بیشتری خواهد داشت؛ بنابراین بین این دو مورد رابطه مستقیم برقرار است.

ت) هرچه pH محلول یک اسید کمتر باشد، به این معناست که $[H^+]$ در محلول اسید بیشتر است. بنابراین بین pH و شدت واکنش محلول اسید با فلز Mg رابطه معکوس وجود دارد.

(شیمی ۳- مولکول ها در فرمت تندرستی؛ صفحه های ۸ تا ۲۴)

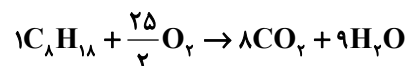
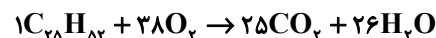
۱۲۸- گزینه «۴»

(امیر ماتیان)

گزینه «۴» نادرست است.

بررسی گزینه ها:

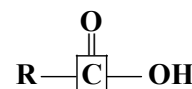
گزینه «۱»: درست، طبق واکنش سوختن کامل داریم:

با توجه به تعداد اتم های کربن در فرمول مولکولی هم می توان نتیجه گرفت مقدار CO_2 تولیدی از سوختن یک مول بنزین کمتر از مقدار CO_2 تولیدی از سوختن یک مول وازلین است.

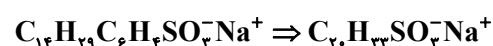
گزینه «۲»: درست، از صابون گوگرددار برای از بین بردن جوش صورت و قارچ های پوستی استفاده می شود.

گزینه «۳»: درست، مطابق شکل زیر در اسید چرب یک اتم کربن به ۲ اتم اکسیژن متصل است.

گزینه «۴»: نادرست، با توجه به فرمول عمومی پاک کننده غیرصابونی داریم:

$$n = 14$$

(شیمی ۳- مولکول ها در فرمت تندرستی؛ صفحه های ۴، ۵ و ۱۰ تا ۱۲)

۱۲۹- گزینه «۱»

(کتاب آبی)

شمار مولکول های اسید یونیده شده = درجه یونش
شمار مولکول های اسید یونیده نشده + شمار مولکول های اسید یونیده نشده

$$= \frac{[H^+]}{M_{\text{یونیده نشده}} + [H^+]} = \begin{cases} HX : \frac{1}{9+1} = 0/1 \\ HY = \frac{8}{0+8} = 1 \\ HZ = \frac{2}{8+2} = 0/2 \end{cases}$$

بررسی موارد:

عبارت اول: HY بیشترین درجه یونش را دارد و قوی تر از بقیه است. (درست)

عبارت دوم: درجه یونش اسید HY یک بوده و به طور کامل یونش پیدا کرده است. (نادرست)

عبارت سوم: با توجه به این که غلظت یون هیدرونیوم در محلول اسید HY تقریباً زیاد است و می توان گفت قدرت اسیدی قوی دارد، حتماً از اتانویک اسید که یک اسید آلی ضعیف است، قدرت اسیدی بیشتری خواهد داشت. (درست)

عبارت چهارم: با توجه به برابر بودن غلظت اولیه اسیدها و محاسبه درجه یونش آن ها رابطه $K_a(HX) < K_a(HZ) < K_a(HY)$ برقرار است. (درست)

عبارت پنجم: HZ از HX قوی تر است. HF از HCN قوی تر است. (نادرست)

(شیمی ۳- مولکول ها در فرمت تندرستی؛ صفحه های ۱۶ تا ۲۱)

۱۳۰- گزینه «۲»

(امیر ماتیان)

$$\left. \begin{aligned} HX \text{ اسید} \Rightarrow \alpha_{HX} &= \frac{[H^+]}{[HX]_0} = \frac{0/1}{0/1+0/7} = \frac{1}{8} \\ HY \text{ اسید} \Rightarrow \alpha_{HY} &= \frac{[H^+]}{[HY]_0} = \frac{0/0.5}{0/5+0/0.5} = \frac{1}{11} \end{aligned} \right\}$$

$$\frac{\alpha_{HX}}{\alpha_{HY}} = \frac{1/8}{1/11} = \frac{11}{8}$$

(شیمی ۳- مولکول ها در فرمت تندرستی؛ صفحه های ۱۸ تا ۲۱)

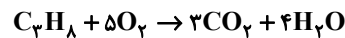

شیمی ۱

گزینه «۳» - ۱۳۱

(معمد عظیمیان زواره)

مقدار مول CO_2 تولید شده در واکنش اول برابر است با:

$$? \text{ mol } CO_2 = 28 / 18 \text{ g } H_2O \times \frac{1 \text{ mol } H_2O}{18 \text{ g } H_2O} \times \frac{3 \text{ mol } CO_2}{4 \text{ mol } H_2O}$$

$$= 1/2 \text{ mol } CO_2$$

حال جرم متیازیم اکسید مورد نیاز در واکنش دوم برابر است با:

$$? \text{ g } MgO = 1/2 \text{ mol } CO_2 \times \frac{1 \text{ mol } MgO}{1 \text{ mol } CO_2}$$

$$\times \frac{40 \text{ g } MgO}{1 \text{ mol } MgO} = 40 \text{ g } MgO$$

(شیمی ۱- رد پای گازها در زندگی؛ صفحه‌های ۷۰ و ۷۱)

گزینه «۳» - ۱۳۲

(معمد سن ممبرزاده مقدم)

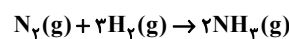
سوخت سبز به سوختی گفته می‌شود که در ساختار خود افزون بر کربن و هیدروژن، اکسیژن نیز دارد و از پسماندهای گیاهی مانند شاخ و برگ گیاه سویا، نیشکر و دانه‌های روغنی به دست می‌آید.

(شیمی ۱- رد پای گازهای در زندگی؛ صفحه‌های ۷۰ و ۷۱)

گزینه «۴» - ۱۳۳

(مبینا شرافتی پور)

معادله موازنه شده به صورت زیر است:

با توجه به معادله واکنش می‌توان نوشت:

$$? \text{ g } NH_3 = 17 / 22 \text{ L (مخلوط گازی)} \times \frac{1 \text{ mol گازی}}{22 / 4 \text{ L گازی}}$$

$$\times \frac{2 \text{ mol } NH_3}{4 \text{ mol گازی}} \times \frac{17 \text{ g } NH_3}{1 \text{ mol } NH_3} = 6 / 18 \text{ g } NH_3$$

(شیمی ۱- رد پای گازها در زندگی؛ صفحه‌های ۷۶ تا ۸۲)

گزینه «۳» - ۱۳۴

(یاسر راش)

نقطه جوش آلوتروپ‌های اکسیژن یعنی O_3 و O_2 به ترتیب برابر -183 و -112 درجه سلسیوس است. پس در دمای $-200^\circ C$ ، هر دوی آن‌ها به حالت مایع هستند و با بالا بردن دما تا $5^\circ C / -136$ ، اکسیژن از مخلوط مایع جدا شده و به حالت گاز درآمده است که جرم آن برابر 120 گرم معادل با $\frac{120}{32}$ یا $3/75$ مول است.

باقی‌مانده مخلوط در واقع همان اوزون (O_3) است. برای بدست آوردن تعداد مولکول‌های باقی مانده در آن داریم:

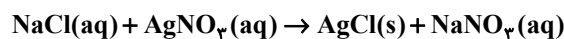
$$180 \text{ g } O_3 \times \frac{1 \text{ mol } O_3}{48 \text{ g } O_3} \times \frac{6/02 \times 10^{23} \text{ molecule } O_3}{1 \text{ mol } O_3}$$

$$\times \frac{3 \text{ atom O}}{1 \text{ molecule } O_3} \approx 30/1 \times 10^{23} \text{ atom O}$$

(شیمی ۱- رد پای گازها در زندگی؛ صفحه‌های ۷۲ تا ۷۴)

گزینه «۳» - ۱۳۵

(معمد زبئی)

جرم حل شونده $NaCl$ را می‌توان از روی غلظت $NaNO_3(aq)$ تولید شده محاسبه کرد:

$$? \text{ AgCl} = 2 \text{ L محلول} \times \frac{1 / 5 \text{ mol } AgNO_3}{1 \text{ L محلول}}$$

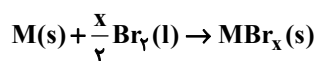
$$\times \frac{1 \text{ mol } AgCl}{1 \text{ mol } AgNO_3} \times \frac{143 / 5 \text{ g } AgCl}{1 \text{ mol } AgCl} = 430 / 5 \text{ g } AgCl$$

(شیمی ۱- آب، آهنک زندگی؛ صفحه‌های ۸۹ و ۹۰)

گزینه «۳» - ۱۳۶

(یاسر راش)

واکنش موازنه شده فلز M با برم به صورت زیر است:

$$0/4 = \frac{64}{1} \times \frac{x}{2} \times 160 \Rightarrow x = 2 \Rightarrow MBr_2$$

ظرفیت فلز M برابر با ۲ است.

از آن جایی که 64 گرم از جرم برمید فلز دو ظرفیتی M در (MBr_2) را برم تشکیل می‌دهد، طبق قانون پایستگی جرم، 16 گرم از فلز M در واکنش مصرف شده است. پس جرم مولی فلز M برابر است با:

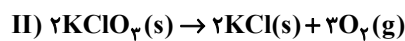
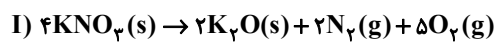

گزینه «۲»: در دمای صفر درجه سلسیوس و فشار یک اتمسفر (شرایط STP)، حجم مولی گازها برابر ۲۲/۴ لیتر بر مول است نه هر دما و فشاری! گزینه «۳»: چون جرم مولی O_3 از O_2 کمتر است، پس در جرم‌های برابر، مول O_3 بیشتر خواهد بود و حجم بیشتری اشغال خواهد کرد. گزینه «۴»: چون جرم مولی O_3 (دگرشکل واکنش پذیرتر) بیشتر است و حجم مولی آن دو یکی است، پس چگالی آن بیشتر خواهد بود.

$$d_{\text{گاز}} = \frac{M_{\text{مولی}}}{V_{\text{مولی}}} \Rightarrow d_{O_3} = \frac{48}{V_{\text{مولی}}}, d_{O_2} = \frac{32}{V_{\text{مولی}}}$$

(شیمی ۱- ردپای گازها در زندگی؛ صفحه‌های ۷۲ تا ۷۴، ۷۸ و ۷۹)

۱۳۹- گزینه «۱» (مهمر عظیمیان زواره)

کاهش جرم ایجاد شده در واکنش (I) با مجموع جرم N_2 و O_2 تولید شده یکسان است. به ازای ۲۱۶ گرم کاهش جرم، ۵ مول O_2 و ۲ مول N_2 تولید می‌شود.

$$? LO_2 = 49 / 68 \text{g} \times \frac{5 \text{mol } O_2}{216 \text{g}} \text{ کاهش جرم}$$

$$\times \frac{22 / 4 LO_2}{1 \text{mol } O_2} = 25 / 76 LO_2$$

$$? \text{mol KClO}_3 = 25 / 76 LO_2 \times \frac{1 \text{mol } O_2}{22 / 4 LO_2}$$

$$\times \frac{2 \text{mol KClO}_3}{3 \text{mol } O_2} = 0 / 77 \text{mol KClO}_3$$

(شیمی ۱- ردپای گازها در زندگی؛ صفحه‌های ۸۰ تا ۸۴)

۱۴۰- گزینه «۴» (امین نوروزی)

تنها مورد (ب) نادرست است:

اوزون تروپوسفری یک آلاینده به شمار می‌رود.

(شیمی ۱- ردپای گازها در زندگی؛ صفحه‌های ۴۸، ۵۲ و ۷۲ تا ۷۵)

$$0 / 4 \times M = 40 \text{g} \cdot \text{mol}^{-1} \Rightarrow M = 16$$

واکنش تجزیه کربنات فلز M به صورت زیر است:

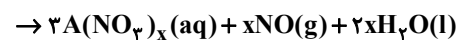

$$M \text{ فلز } = \frac{44}{100} \times 100 = 44\%$$

(شیمی ۱- ردپای گازها در زندگی؛ صفحه‌های ۷۰ و ۷۱)

۱۳۷- گزینه «۴» (امیرمسین طیبی)

طبق معادله زیر:

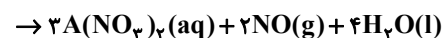
یک رابطه استوکیومتری بین نیتریک اسید و فلز واکنش دهنده می‌نویسیم تا به ظرفیت فلز پی ببریم:

$$3200 \text{gHNO}_3 \times \frac{1 \text{mL HNO}_3}{2 / 4 \text{gHNO}_3}$$

$$\times \frac{10^{-3} \text{L}}{1 \text{mL}} \times \frac{4 \text{mol HNO}_3}{1 \text{L HNO}_3} \times \frac{3 \text{mol A}}{4 \text{mol HNO}_3}$$

$$= 2 \text{mol A} \Rightarrow x = 2$$

واکنش را بازنویسی می‌کنیم:

اکنون رابطه استوکیومتری بین فلز و نمک حاصل را می‌نویسیم تا به جرم مولی فلز پی ببریم:

$$2 \text{mol A} \times \frac{3 \text{mol A}(\text{NO}_3)_2}{3 \text{mol A}}$$

$$\times \frac{(M_A + 2(62)) \text{g A}(\text{NO}_3)_2}{1 \text{mol A}(\text{NO}_3)_2} = 376 \text{g A}(\text{NO}_3)_2$$

$$\Rightarrow M_A = 64 \text{g} \cdot \text{mol}^{-1}$$

بنابراین فلز مورد استفاده در واکنش، فلز مس با جرم مولی ۶۴ گرم بر مول و ظرفیت ۲ است.

(شیمی ۱- ترکیبی؛ صفحه‌های ۸۳، ۸۴ و ۸۸ تا ۹۰)

۱۳۸- گزینه «۴» (ممیر زبئی)

اکسیژن دارای دو دگرشکل O_2 و O_3 است.

گزینه «۱»: دگرشکل سبک‌تر (O_2)، نقطه جوش پایین‌تری نسبت به O_3 دارد و دیرتر مایع می‌شود.

دفترچه پاسخ

آزمون هوش و استعداد
(دوره دوم)
۱۴ شهریور

تعداد کل سوالات آزمون: ۲۰
زمان پاسخ‌گویی: ۳۰ دقیقه

گروه فنی تولید

حمید لنجان‌زاده اصفهانی	مسئول آزمون
فاطمه راسخ	ویراستار
محیا اصغری	مدیر گروه مستندسازی
علیرضا همایون‌خواه	مسئول درس مستندسازی
حمید اصفهانی، فاطمه راسخ، حمید گنجی، حامد کریمی، فرزاد شیرمحمدلی	طراحان
معصومه روحانیان	حروف‌چینی و صفحه‌آرایی
حمید عباسی	ناظر چاپ

استعداد تحلیلی

۲۵۶- گزینه «۲»

(کتاب استعداد تحلیلی، هوش کلامی، مشابه کنکور دکتری سال ۹۳)

نبود نام پدر امیر و مریم در مستندات سال ۱۳۲۰ بیمارستان، به این معنا نیست که او در سال ۱۳۱۸ متولد شده است. به شرطی می‌توان از نبودن نام پدر امیر و مریم در مستندات سال ۱۳۲۰ بیمارستان به متولد شدن سال ۱۳۱۸ بودن او رسید که او حتماً در یکی از این دو سال متولد شده باشد.

(استدلال، هوش کلامی)

۲۵۷- گزینه «۲»

(کتاب استعداد تحلیلی، هوش کلامی)

عبارت «شرف المكان بالمکین» یعنی «ارزش جایگاه به خود جایگاه نیست، بلکه به صاحب جایگاه برمی‌گردد». در واقع همان طور که عبارت گزینه «۲» می‌گوید، «جایگاهی بالاست که شخصی والامقام آن‌جا نشسته باشد». عبارت گزینه «۱» می‌گوید وقتی اصل چیزی هست، نباید به سراغ جانشین‌هایش رفت. عبارت گزینه «۳» به شکست اشاره می‌کند و عبارت گزینه «۴» در نكوهش کسی است که کارش را رها کرده به سراغ کاری رفته که به ظاهر پست‌تر است.

(قرابت معنایی، هوش کلامی)

۲۵۸- گزینه «۳»

(ممید اصفهانی)

ردیف پنجم به ۲ نیاز دارد. فقط یک جایگاه برای این عدد هست. بعد از قرار دادن عدد ۲، به همین قیاس جایگاه عدد ۳ هم معلوم می‌شود. یک خانه برای عدد ۴ در این ردیف باقی است. حال در ستون پنجم، به همین قیاس جایگاه عددهای ۱ و ۵ معلوم می‌شود. حال در ردیف دوم به عدد ۲ نیاز داریم و فقط یک جایگاه برای آن هست. به همین ترتیب جایگاه عددهای ۵ و ۱ هم معلوم است. حال در ستون اول، عدد ۴ معلوم می‌شود و در ردیف چهارم، عدد ۵. در ردیف سوم نیز عدد ۲ معلوم است. پس حاصل خواسته شده، $4 \times 2 = 8$ است.

	۱	۲	۳	۴	۵
۱	۲				۵
۲	۱	۲	۴	۵	۳
۳	۵		۲		۱
۴	۴	۵			۲
۵	۳	۱	۵	۲	۴

(سورکوکو، هوش منطقی ریاضی)

۲۵۱- گزینه «۱»

(مامد کریمی)

شهر برلین در کشور آلمان است.

(کلمه‌سازی، هوش کلامی)

۲۵۲- گزینه «۳»

(مامد کریمی)

کشور مراکش در آفریقا است.

(کلمه‌سازی، هوش کلامی)

۲۵۳- گزینه «۴»

(ممید اصفهانی)

در شکل درست، دو واژه «آیا چگونه» بدین شکل در کنار هم قرار نمی‌گیرند.

(تصحیح جملات، هوش کلامی)

۲۵۴- گزینه «۳»

(ممید اصفهانی)

شکل درست جمله ۲۶ نقطه دارد: بندگان، بیداد و دروغ، مصیبت هستند و ارتباطات را پایان می‌دهند

(ترتیب کلمات، هوش کلامی)

۲۵۵- گزینه «۱»

(مامد کریمی)

ترتیب پیشنهادی:

ج) ناگهان در کوچه دیدم بی‌وفای خویش را / باز گم کردم ز شادی دست و پای خویش را

الف) با شتاب ابرهای نیمه شب می‌رفت و بود / پاک چون مه شسته روی دلربای خویش را

د) تا به من نزدیک شد، گفتم: «سلام ای آشنا» / گفتم اما هیچ نشنیدم صدای خویش را

ب) کاش بشناسد مرا آن بی‌وفا دختر «امید» / آه اگر بیگانه باشد آشنای خویش را

(ترتیب جملات، هوش کلامی)

۲۵۹- گزینه «۴»

(فرزاد شیرمحمدی)

قیمت مجسمه را x و قیمت تابلو را y می‌گیریم. داریم:

$$\frac{3}{4}x + 1000000 = \frac{4}{3}y - 1000000$$

$$\Rightarrow 9x + 12000000 = 16y - 12000000$$

$$\Rightarrow 16y = 9x + 24000000$$

یک معادله و دو مجهول، جواب یکتایی ندارد: $y = \frac{9}{16}x + 1500000$

مثلاً اگر $x = 16$ باشد، $y = 1500009$ خواهد بود و اگر $x = 16000000$ باشد، $y = 2500000$ خواهد بود.

(کفایت داده، هوش منطقی ریاضی)

۲۶۰- گزینه «۱»

(فرزاد شیرمحمدی)

داریم:

$$\frac{\text{الف} + ۵}{\text{ب} + ۳} = \frac{\text{الف}}{\text{ب}} \Rightarrow (\text{الف} \times \text{ب}) + (۵ \times \text{ب}) = (\text{الف} \times \text{ب}) + (۳ \times \text{ب})$$

$$\Rightarrow \frac{\text{الف}}{\text{ب}} = \frac{۵}{۳} \Rightarrow \frac{\text{الف}}{\text{کل}} = \frac{۵}{۸}, \frac{\text{ب}}{\text{کل}} = \frac{۳}{۸}$$

داریم:

(کفایت داده، هوش منطقی ریاضی)

۲۶۱- گزینه «۴»

(ممد اصفهانی)

سن علی، مجید و حسن را به ترتیب A ، M و H می‌گیریم.

$$A - ۸ = 2(M - ۸) \Rightarrow A = 2M - ۸$$

$$A = 2h$$

فاصله سنی مجید و حسن معلوم می‌شود:

$$\Rightarrow 2M - ۸ = 2h \Rightarrow m - 4 = h$$

ولی فاصله سنی علی و مجید معلوم نیست.

(کفایت داده، هوش منطقی ریاضی)

۲۶۲- گزینه «۲»

(ممد کنی)

عدد باید فرد باشد، پس یکان یا یک است یا سه.

اگر یکان سه باشد، جمع ارقام دهگان و صدگان هم باید «مضرب سه» باشد، یعنی $(۳,۳)$ ، $(۱,۲)$ ، $(۲,۱)$ و $(۳,۰)$ پذیرفته است.

اگر یکان یک باشد، جمع ارقام دهگان و صدگان هم باید «مضرب سه منهای یک» باشد، یعنی: $(۲,۰)$ ، $(۲,۳)$ و $(۳,۲)$

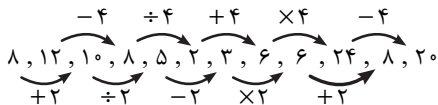
پس مجموعاً $۳ + ۴ = ۷$ عدد با شرط‌های صورت سؤال ساخته می‌شود.

(نش‌پذیری و اصل ضرب، هوش منطقی ریاضی)

۲۶۳- گزینه «۳»

(ممد کنی)

دو الگو در سؤال هست:

(الگوی عددی، هوش منطقی ریاضی)

۲۶۴- گزینه «۳»

(ممد کنی)

$$(۹-۷) \times ۹ = ۱۸, (۴-۳) \times ۱۳ = ۱۳, (۶-۰) \times ۷ = ۴۲$$

$$(۹-۲) \times ? = ۴۹ \Rightarrow ? = ۴۹ \div ۷ = ۷$$

پس:

(الگوی عددی، هوش منطقی ریاضی)

۲۶۵- گزینه «۳»

(فرزاد شیرمحمدی)

$$۹ \times ۷ - ۳ \times ۸ = ۶۳ - ۲۴ = ۳۹$$

$$۸ \times ۷ - ۵ \times ۳ = ۵۶ - ۱۵ = ۴۱$$

$$۱۶ \times ۲ - ۱ \times ۸ = ۳۲ - ۸ = ۲۴$$

$$۵ \times ۱۵ - ۳ \times ? = ۶$$

$$\Rightarrow ? = \frac{۷۵-۶}{۳} = ۲۳$$

پس:

(الگوی عددی، هوش منطقی ریاضی)

۲۶۶- گزینه «۴»

(فاطمه راسخ)

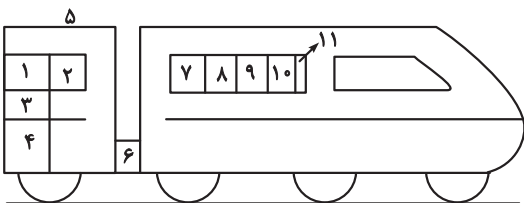
علاوه بر ۱۱ مستطیل آشکار، ۱۴ مستطیل دیگر هم در شکل هست:

$(۱,۲)$, $(۱,۳)$, $(۳,۴)$, $(۱,۳,۴)$, $(۷,۸)$, $(۸,۹)$, $(۹,۱۰)$, $(۱,۱۰)$

, $(۷,۸,۹)$, $(۸,۹,۱۰)$, $(۹,۱۰,۱۱)$, $(۷,۸,۹,۱۰)$, $(۸,۹,۱۰,۱۱)$

$(۷,۸,۹,۱۰,۱۱)$

پس تعداد کل مستطیل‌ها $۱۱ + ۱۴ = ۲۵$ است.

(شمارش، هوش غیرکلامی)

۲۶۷- گزینه «۱»

(فاطمه راسخ)

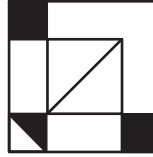
از تکرارها متوجه می‌شویم حروفی که در الفبای فارسی هست، کد A و آن‌هایی که نیست، کد D گرفته‌اند. همچنین دونقطه‌ای‌ها کد B دارند و سه نقطه‌ای‌ها کد C . پس حرفی سه نقطه‌ای از الفبای فارسی می‌خواهیم.

(کدگذاری، هوش غیرکلامی)

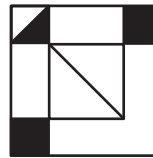
۲۶۸- گزینه «۴»

(فاطمه، اسخ)

اگر سه برگه را روی هم بیندازیم شکل زیر حاصل می‌شود:

با چرخاندن ۹۰ درجه ساعتگرد آن، شکل زیر را خواهیم داشت:

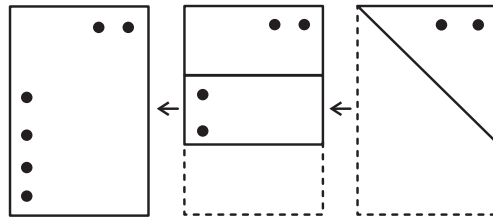

(کاغذ شفاف، هوش غیرکلامی)

۲۶۹- گزینه «۴»

(عمید کنی)

مراحل تا را پس از سوراخ، برعکس طی می‌کنیم:

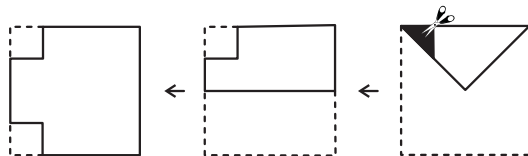

(تای کاغذ، هوش غیرکلامی)

۲۷۰- گزینه «۱»

(غرزاد شیرممدلی)

مراحل تا را پس از برش، برعکس طی می‌کنیم:

(برش کاغذ، هوش غیرکلامی)